

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Polletnica marsejske tragedije

Šest mesecev je preteklo, odkar je zločinska roka v Marseillesu vzela jugoslovanskega narodu najboljšega, najskrbnejšega in najdalekovidnejšega kralja. Jugoslovanski narod je moško pretrpel ta strašni udarec usode, a nikdar ne bo nehal žalovati za njim, ki mu je pokazal pot v boljšo bodočnost, ki je postavil vse naše narodno in državno življenje na trdne in neporušljive temelje narodnega in državnega edinstva. V globoki žalosti se tudi danes, ob poteku prvega polletja po marsejski tragediji, klanja spominu kralja Mučenika ter v srcu obnavlja prisego, da bo verno izpolnjeval Njegovo poslednjo željo, voljo in oporoko:

ČUVAJTE MI JUGOSLAVIJO!

V Beogradu

Beograd, 6. aprila. Jugoslovanska prestolnica se je danes v globoki žalosti spominjala pokojnega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Mesto je v črni zastavi, v uradih delo počiva, a tudi trgovine in drugi javni lokali so zaprti. Ob 11. so se pričele v vseh cerkvah in molilnicah molitve in zadušnice, ki jim je prisostvovalo občinstvo v izredno velikem številu. V mnogih izložbah so pred slikami pokojnega kralja zopet prižgali svečke in lučke. V saborni cerkvi je opravil cerkvene obrede patrijarh Varnava ob veliki asistenci duhovščine. Službi božji so prisostvovali člani kraljevega namestništva, vsi člani vlade, diplomatski zbor, generaliteta in admiraliteta ter mnogostevilni drugi odličniki.

V Ljubljani

Ljubljana, 6. aprila. Dne 9. t. m. poteče pol leta, odkar je bil izvršen v Marseillesu zločinski atentat na našega blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Tedaj poteče tudi čas globoke žalosti, v katero se je odela

vsa država z vsemi državljani, saj je tragična smrt vrhovnega voditelja jugoslovanskega naroda potrla slehernika in ga zgrozila do mozga. V pravoslavni kapeli v vojašnici vojvode Mišića se je vršila danes ob 10. ob priliki polletnice smrti blagopokojnega kralja Aleksandra svečana liturgija, ob 11. pa svečani žalni parastos. Cerkevni svečanosti, ki jo je opravil prota Gjorgje Budimir, so prisostvovali: ban dr. Dinko Puc, komandant dravske divizije, oblasti general Nedeljković, v zastopstvu župana podžupan prof. Evgen Jarc s številnimi občinskimi svetniki, dalje mnogo univ. profesorjev, zastopniki raznih organizacij, korporacij in institucij, veliko število oficirjev, zastopstvo rezervnih oficirjev, narodne dame z dvorno damo gospo Tavčarjevo na čelu in pa izredno mnogo občinstva. Zunaj pred poslopjem vojašnice je bila postrojena častna četa 40. pp. Triglavskega s polkovno zastavo. Prot. Gjorgje Budimir je med žalnim opraviлом, ki je bilo ves čas spremljano s prekrasnim petjem pravoslavne cerkvene zborne, imel na zbrane prekrasen nagovor, prežet z vero, da bo ves jugoslovanski narod sledil zadnjemu pozivu velikega kralja »Čuvajte Jugoslavijo!«

Otvoritev spominske razstave

Ljubljana, 6. aprila. Ob 11.30 je bila na svečan način otvorjena razstava »Spominu na našega kralja«, ki so jo priredila društva Kolo jugoslovanskih sester, Knežinja Zorka in Klub Primork v Jakopičevem paviljonu. Tam so se zbrali najvišji predstavniki naše javnosti, med drugimi ban dr. Puc s podbanom dr. Pirkmajerjem, podpoveljnik Mitič kot zastopnik divizionarja, prorektor dr. Slavič, podžupan prof. Jarc v zastopstvu župana, češkoslovaški konzul inž. Ševčík, belgijski konzul dr. Dular, prosvetni šef prof. Breznik, predsednik Odvetniške zbornice dr. Zirovnik, obnem kot zastopnik Glasbene Matice, narodni poslanec Pustoslavšek, tajnik TPD Pogačnik in Slavko Turel za Udrugo rezervnih oficirjev, direktor PZ dr. Vrančič, predsednik Rdečega križa dr. Fetič, pesnik Oton Zupančič, zastopnik Udruženja novinarjev Bož. Borko, naš umetnik profesor Vavpotič, profesor Santl, arhitekt Costaperaria, za JZSS dr. Pavlin, ravnatelj Zveze za tujski promet dr. senator Gregorin in drugi. Na čast-

nih sedežih sredi dvorane so se sedele naše narodne dame pod vodstvom dvorne dame gr. Franje Tavčarjeve, soproga bana dr. Pucova, predsedn. Zveze ženskih društev ga. Govekarjeva in »a. Krotova, predsednica Kluba Primork ga. Maša Gromova in druge odlične dame.

Ko so bili vsi zbrani, so zaigrali gojenci Orkestralnega društva Glasbene Matice državno himno, ki so jo vsi poslušali stoje, nato pa Adamičovo žalno koračnico. Ko so izzveneli žalobni akordi, je zbrano občinstvo vzklíknilo »Slava!« pokojnemu kralju.

Inspekcijsko potovanje bana

Ljubljana, 6. aprila. AA. G. ban dr. Dinko Puc bo v času od 8. do 16. aprila t. l. na inspekcijskem potovanju po dravski banovini. — Med tem časom ga bo zastopal pomočnik bana g. dr. Pirkmajer.

Iju, nakar je gospa Majaronova kot predsednica prireditvenega odbora otvorila razstavo.

Razstava je v vseh prostorih Jakopičev-

Francija se klanja spominu velikega kralja

Jutri bodo po vsej Franciji zbirali prispevke za spomenik kralju Petru in Aleksandru

Pariz, 6. aprila. AA. Pred dnevi so po pariških ulicah nalepili velike plakate, v katerih minister za pokojnine poziva meščane, naj 7. t. m. čim dostojnejše proslavijo spomin blagopokojnega kralja Aleksandra I. Posebni odbori, ki jim predseduje francoski maršal in vojvoda jugoslovanske vojske Franchet d'Espèray, so pripravili vse, kar je potrebno za to proslavo. 7. aprila, ki so ga proglasili za nacionalni dan, bodo po vsej Franciji pobirali prispevke za postavitev spomenika blagopokojnemu kralju Aleksandru v Marseillesu in spomenika blagopokojnemu kralju Petru in kralju Aleksandru v Parizu. Francoska javnost pričakuje, da bo nacionalni dan na novo potrdil neomajno prijateljstvo med Francijo in Jugoslavijo.

»Paris Soir« pravi, da bodo Francozi jutri pokazali, kako spoštujejo spomin pokojnega kralja-vojaka in čislajo njegovo domovino. Kralj Aleksander je želel, naj bi postala njegova domovina složna in zedinjena. Te njegove želje so naletele na mnoge ovire in kritike. Sredi nemirne Evrope je Jugoslavija sedaj država prve vrste, ki v svoji notranjosti odstranja nesporazume.

vega paviljona. V glavnem prostoru so vednoma portreti kralja, ki so jih izdelali naši umetniki, sredi dvorane pa stoji kraljev kip, delo Nika Pirnata, v ozadju med zelenjem je mogočna šantlova slika kralja, nad njo trobojnica, ob strani večina Vavpotičevih del. Razstava je res krasno aranžirana in bo ostala vsem v nepozabnem spominu na našega junaškega in viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja.

me preteklosti, v svoji zunanji politiki pa dela za okrepitev miru in za primerno mesto v evropskem občestvu. Podobno piše Albert Muset v »Journal des Debats«. Osebnosti kralja Petra in kralja Aleksandra, pravi pisec, sta v Franciji tako dobro znani, da ni treba posebej razpravljati o pomenu nacionalnega dne. Francija med predvojnimi evropskimi vladarji ni imela zvestejšega prijatelja od blagopokojnega kralja Petra. O blagopokojnem kralju Aleksandru, ki je bil velik državnik in vojak, piše list tole:

Njegova država je v sedanjih gmotnih časih ena najčvrstejših. Francija obrača zdaj svoje poglede nanjo, ker ve, da je to krepka tvorba in službi velike misli. To je zasluga kralja Aleksandra. S kraljem Petrom in kraljem Aleksandrom je končana epična doba jugoslovanskega prepoda. Jugoslavija ni tvorba, ki se šele kristalizira, marveč je močna stvarnost. 7. april bo svečano priznanje te stvarne moči. Obenem bo to spomin strahnega oktobrskega dne, ko je vladar prišel k nam kot glasnik miru in tu našel svojo mučeniško smrt.

Nova bolezen na vinski trti

V nekaterih predelih banovine se je pojavila doslej neznan bolezen na vinski trti — Opozorilo banske uprave

Kraljevska banska uprava opozarja vinogradnike, da se je pojavila v dravski banovini nova, doslej nepoznana bolezen na vinski trti, ki ima svoj sedež v strženu. Odtod ime bolezen stržena. Bolezen je bila doslej razširjena v Italiji, v Franciji in v zadnjih letih tudi v Avstriji, od koder se je verjetno zanesla k nam. V Jugoslaviji so do sedaj okuženi vinogradi v nekaterih srezih dunavske banovine, izsledili pa so se tudi posamezni slučajji v dravski banovini, kar je dokazano n. pr. za Slov. Koroško. Obstojta pa upravičena bojazen, da se je bolezen razširila tudi v Slovenjgradu, v Slov. Bistrici in Gornji Radgoni, morda pa tudi drugod.

Bolezen povzroča posebna glivica, ki je jako nevarna, ker se nahaja v strženu trte, tako, da je vsako zdravljenje nemogoče in se obolelo trsje po sedanjih poskusih sploh ne da zdraviti.

Možnost infekcije obstoja:

1. ako izvira cepič ali podlaga od okuženega trsja;
2. ako pride trta v zemljišče, ki že vsebuje klice te bolezni;
3. pri rezi vinograda vsled prenosa z rezilnim orodjem, ali pri kopi vsled prenašanja bolezni z motiko.

Glavni znak te bolezni je, da ostane stržen pri trtjah sicer dobro razvit, vendar na polagoma porjavi in celo počrni. Tudi mejsa (diafragma), ki je pri zdravem trsju v enoletnih poganjkih zelena, počrni in v strženu nastanejo na tem mestu razpokline. Kasneje se razpokline širijo in stržen polagoma razpada.

Ostali znaki te bolezni so še:

1. Vinogradi hiraajo. Trsje zaostaja v rasti. Poganjki in medlenki pri poganjkih so včasih skrajšani, lubje razcefrano. Očesa poganjajo nepravilno.
2. Barva listja je bledikasta, po nekod tudi rjavkastordeča, listje pogosto skodrano.
3. Bolezen se vleče neopaženo leta in leta, dokler naenkrat vidno ne izbruhne v gotovih središčih v vinogradu. Trte rodijo malo ali skoraj nič, cvetje se usiplje.

Da se prepreči širjenje te nevarne bolezni, je potrebno:

1. da se izkrižjo trte, pri katerih se je ugotovila ta bolezen in na mestu sežgo;
2. da se v dvomljivih slučajih pošlje potom občine ali sreskega načelnika.

stava trsni material, posamezne okužene dele ali najboljše celo trto s koreninami vred v zaprti posodi banovinski kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Maribor in istočasno tudi kraljevska banska uprava;

3. da se pri krčenju obolelih trsov korenine preveč ne ranijo, ker pridejo sicer klice bolezni v zemljo in povzročajo tam novo okužitev;

4. da se pri rezi sumljivih vinogradov rezilno orodje pogosto razkuži v čistem alkoholu. Paziti je tudi pri kopi, da se trta ne rani in ne prenaša z orodjem klice te bolezni.

Ker se prenaša bolezen stržena zlasti iz okuženih trsnic, bo kraljevska banska uprava v bodoče posvetila vso pažnjo, da se cepilke iz okuženih krajev ne bodo razpošiljale in bo ves trsni material pred prodajo strogo pregledala in šele nato dovolila prodajo. Vinogradniki naj odklanjajo vse cepilke, ki niso prvovrstne in dobro zaraščene, ker so ravno slabo zaraščene cepilke za infekcijo posebno dovzetne.

Eden o svojem potovanju

London, 6. aprila. AA. Cuvár državne pečata Eden je sredič prispel v London iz Kölna. Poročevalcem listov je po prihodu v angleško prestolnico izjavil tole:

Naša potovanja so rodila stvarne koristi. Vsi smo prepričani, da je evropski položaj nenavadno težak. S tem pa ni rečeno, da ga ni moči rešiti. V to svrhu bo morala vsaka država storiti svojo dolžnost.

Kar se tiče naše vloge, je v tem, da v svoji zunanji politiki iskreno in odločno podpremo Društvo narodov in da pospešujemo delo za sistem kolektivnega mira.

Ministra Edena so na postaji pozdravili zunanji minister Simon, Macdonaldov osebni tajnik, odpravnik poslov svetovskega poslanstva in mnogi drugi odličniki. Z zunanjim ministrom Simonom je imel na postaji krajši razgovor. Eden bo danes obiskal ministrskega predsednika Macdonalda.

Obnova obratovanja »Krivaje«
Sarajevo, 6. aprila. n. Končno je padla odločitev, da se obnovijo obrati podjetja »Krivaje«. V revirjih šumskih uprav v Han Pijesak in Oluvu so že pričeli sekati bukove les. Železniške pragohe bodo izdelovali v revirju šumske uprave Boguč. Mnogo delavcev je že priseljenih.

Göring v Gdansk

Gdansk, 6. aprila. AA. Semkaj je prispel predsednik pruske vlade Göring, ki so ga zastopniki narodne socialistične stranke in predsednik senata slovesno sprejeli. V govoru, ki ga je imel na volilnem shodu narodnih socialistov, je izjavil med drugim:

Ko pokleste v nedeljo glasovati, ne boste tega storili, da ugotovite, koliko delegatov dobi narodna socialistična stranka. V to mesto je sedaj uprj svoje oči ves svet. Zato mu moramo pokazati, kaj Gdansk misli. Danes narodnega socializma, Adolfa Hitlerja in kljukastega križa ni mogoče več ločiti od Nemčije; to pa je tisto, kar mora biti tudi za vas merodajno. Ves svet naj vidi, da je bil Gdansk vedno nemški in da bo ostal nemški.

V svojem nadaljnjem govoru je Göring izjavil, da sedaj ni važno, ali je Gdansk del Nemčije, pač pa mora biti to svobodno mesto nemško. Nemčija priznava, da za enkrat nima potrebe, da bi Gdansk zavela s silo. Prirodni zakon bo sam po sebi rodil zmago. Gdansk sam ne bo zahteval združitve z Nemčijo, ker se zaveda, da je to potrebno za mir in da bi taka zahteva mir porušila.

O notranjem položaju v Gdansk je general Göring izjavil, da bi moral v tem mestu vladati enak ustroj kakor v Nemčiji. Opozicijske stranke so pokazale svoj pravi obraz. Pokazale so tudi, kaj bi nastalo v Nemčiji, če bi jih tamkaj dovolili in če bi tamkaj nadaljevale delo raznih mednarodnih izdajcev.

O poljsko-nemškem razmerju je Göring poudaril, da je Hitler sklenil sporazum s Poljsko, da praktično utre pot miru. Nemčija bo lojalno izpolnila vse svoje obveznosti, kar pričakuje tudi z druge strani. Poljska manjšina v Gdansk nima povoda za pritožbe. Göring je nato še enkrat obdobju politike, ki skušajo izpodkopati dobre odnose med Poljsko in Nemčijo. Franciji ni treba hoditi v Moskvo, da bi dobila mir in varnost. Evropa je potrebna močna Nemčija, združena z vero in zupanjem.

Protest Litve v Berlinu

Berlin, 6. aprila. AA. Litavski poslanik je izročil zunanjemu ministru Neurathu protestno noto svoje vlade. Litavska vlada odklanja nemško poseganje v notranje dogodeke Litve in protesta zoper sovražno propagando nemških radijskih postaj ne nemškega časopisja.

Italijanske zahteve proti Abesiniji

London, 6. aprila. d. Kakor poroča »Daily Telegraph« iz Rima, zahteva italijanska vlada od Abesinije zadoščenje in odškodnino za dogodek pri Ualualu (5. decembra 1934) in pri Afubuh (29. januarja 1935) ter za napad abesinskih jezdecov pri El Beiru (20. marca) in pri Omageru (23. marca). Nadalje zahteva Italija točno določitev meje med Abesinijo in Italijo ter vrnitev 174 kvadratnih milj ozemlja med brzicami pri Endeliju in Masolacu ter enklava Calo Burdo ob meji Eritreje.

Zeneva, 6. aprila. AA. Uradni krogi demantirajo, da bi bil italijanski zastopnik v stalnem odboru za vprašanje suženjev nedavno zahteval izključitev Abesinije iz članstva Društva narodov, češ da obstoja v Abesiniji še sedaj suženjstvo.

Berlin, 6. aprila. AA. Vest raznih francoskih in italijanskih listov, da je 25 inženjerjev Siemensovih tovarn odpotovalo v Abesinijo in da bodo tamkaj izdelovali letala, je brez podlage.

Diplomatska akcija švicarske vlade

Bern, 6. aprila. AA. Poslanec Schneider je na današnji seji zvezne zbornice zahteval razpust nezakonitih narodno-socialističnih organizacij v Švici. Navedel je tudi afero begunskega novinarja Jacoba. Odgovoril mu je Motta, da bo zvezni svet uporabil vsa diplomatska sredstva, da dobi Švica v tej stvari zadoščenje.

Berlin, 6. aprila. AA. Diplomatski krogi mislijo, da bo nemška vlada odklonila izročitev novinarja Jacoba Švici, pač pa bo pristala na razsodišče, ki ga švicarska vlada zahteva glede na nemško-švicarsko pogodbo iz l. 1921.

Pariz, 6. aprila. AA. Današnji »Matin« poroča, da je neka ugledna nemška osebnost izjavila berlinskemu poročevalcu švicarske lista »Basler Nationalzeitung«, da pride novinar Jakob pred sodišče zaradi veleizdaje. Obsojen bo na smrt. Ta oseba je nadalje izjavila, da bo nemška vlada v vsakem primeru odklonila razsodišče o tej zadevi.

Dunajska opoldanska vremenska napoved za nedeljo: pretežno jasno in toplo.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE.

Curlin, 6. aprila. Beograd 7.02. Pariz 20.38, London 15.015, New York 309.375. Bruelaj 52.50, Milan 26.735, Madrid 42.225, Amsterdam 205.75, Berlin 124.10, Dunaj 57.90, Praga 12.915, Varšava 58.25, Bukarešta 2.05.

Prvi letnik „Kronike“

Ljubljana, 6. aprila. Predno »Kroniko« ocenite, počakajte, da bo vezana v originalne, res okusne in vsebinsko primerno resnebojne platnice po načrtu arh. Nika Bežeka, in spoznali boste, da smo res dobili spoštovanja vredno delo, dostojno naše Ljubljane, Maribora, Ptujca, Celja, Novega mesta in Kranja ter sploh slovenskih mest, ki naj predložijo njih preteklost, razvoj in sedanost kot temelj nadaljnjega zdravega napredka.

Na platnicah je za dekoracijo zamreženo okno starega slovenskega doma. Morda je pa ta ornamentalna dekoracija tudi simbol, program in opomin, saj bi bilo prav, če bi se privredili gledati nazaj v preteklost skozi naše domače okno, ne pa vedno skozi naočnice nemških in sploh tujih šol. Markizaka zgodovinska slika bi se prav bitveno izpremenila in postala popolnoma drugačna, kakor so jo naslikali v nekdanjih zgodovinah. Skoraj na vseh straneh bi se prebarvala v našo korist, da bi postali ponosnejši Slovenci, ko bi spoznali, da smo tudi v minulosti pomenili mnogo več, nego smo sodili do sedaj.

Velika pomota je namreč, da je bila stara Ljubljana z ostalimi našimi mesti nemška. Samo nekaj kratkih desetletij druge polovice minulega stoletja smo imeli nemške župane, prej so nam pa vedno županovali domačini, ki so med seboj govorili slovensko, pisali pa nemško, talijansko in latinsko, a tudi francosko, ne da bi se bili pri tem čutili tujci. Nikdo Hrvatov in Madžarov ne očita, da so bili Rimljani, ker je bil pod ogrsko krono uradni jezik latinski prav do l. 1848, in je zato inteligenca tudi še pozneje prav rada kramljala po latinsko. In še kako zavedni so bili ti Madžari, Hrvatje in Srbi, kar so prav mogočno pokazali Madžari in Hrvatje, enako pa tudi Srbi v svoji kratkodobni Vojvodini prav tega prevratnega leta. Duh časa je bil tedaj tak, da nacionalizma sploh še ni poznal, niti sovrastva zaradi jezika, saj vidimo, da so največji slovenski možje od Trubarja pa do Prešerna med seboj dopisovali le v nemščini, nasprotno je pa talijanski potomec Valvasor, ki je samo prav po domače govoril slovensko, v svojem veleledu zabeležil vsa slovenska zemljepisna imena in celo raztolmačil njih pomen, poleg tega pa je tudi porabil vsako slovensko drobtinico, če se mu je v delu le ponudila prilika. Pa pogledimo se dobrih sto let dalje nazaj na naša morda še slavnostnejša rojaka Žigo Bosanca Herbersteina, ki v uvodu svojemu slavemu delu, ki bi ga skoraj lahko imenovali »ruskega Valvasorja«, namreč v svojem opisu Rusije, ponosen poudarja, da je slovenskega rodu, obenem se pa hvali, kako mnogo mu je materina slovensčina koristila kot vzporednemu diplomatu predvsem v Rusiji, na Poljskem in med Turki. S turškim vojskovođjo in poveljnikom je v tedaj turški Budimpešti vsa pogajanja med nemškim cesarjem in turškim carom opravil po slovensko, češ, da je bil turški velmož njegov rojak. Ali turški vojskovođa je bil le Bosanec, Žiga baron Herberstein pa samo Jugosloven in Slovan. Herberstein je bil velik in slaven državnik, ki ni ločil Vipavca in Bosanca, čeprav so ga, kakor sam pravi, zaradi njegovega jugoslovenskega prepričanja zafurkivali z madžarskim vzdevkom, ki po naše pomeni »divjega Srba«.

V Trubarjevi »slovenski cerkvi« smo Slovenci dobili šele svoj pismen jezik in književnost, katoliška protireformacija ju je pa s slovensko cerkvijo spet zatrla in spet smo se morali posluževati v pismu in tisku tujih kulturnih jezikov, kakor n. pr. se dandanes ob našem snijem Jadrana v govorico, čeprav so Primorci brez razlike pokrajini najboljši Jugoslovenci! »Slovenska cerkev« je skrbela tudi za glagolske in cirilске knjige, kakor so ob turških bojih našli Turčani in drugi krajiški poveljniki pošiljali tudi na Kranjsko s cirilico pisana povelja in vesti o prihodu Turkov. To je dokaz, da so tudi na Kranjskem tedanji pismeni ljudje brez težav in nevolje čitali cirilico in jo smatrali za slovensko pismo, ker bi drugače povelji ne bili mogli razglasi ti ljudstvu. Le poglejte skozi domače okno »Kronike« v zgodovini in spoznali boste, da smo v tem pogledu Kranjci in Stajerci zaostali nekaj sto let... Toda slovenske cerkve in cirilice niso zatrli graščaki, ki so ji nima bili najtrdnjejši in najzvestejša opora, temveč strah pred protestantizmom in pravoslavljem.

Skozi domače okno gleda v »Kroniko« tudi dr. Stanko Škerlj, ko pri vsestranskem odličnem opisanju italijanskih predstav v Ljubljani opozarja, da je bila stara Ljubljana na zunaj morda bolj italijanska kakor nemška. Ko smo pa že pri italijanskih, moramo izpogovoriti tudi o francoskih, ki je zlasti v XVIII. stol. vladala v finih krogih po vsej Evropi, saj je znano, da je celo slavni pruski kralj Fr. II. Veliki le lomil nemščino, a podobno je bilo najbrž tudi pri nas, poleg tega pa vemo, da tudi ljubljanska in sploh kranjska gospoda ni čutila nemško, saj ima v francoski dobi avstrijska policija zabeležiti prav mnogo najvidnejših ljubljancev za nevarne frankofile.

Zaradi tega slovenskega in jugoslovenskega okenca je torej važna in potrebna »Kronika«, da povprsti skoraj splošno sodo vse naše javnosti o brezpomembnosti domačinov in Slovencev sploh v minulih časih ter razširi v vse naše kroge resnico, da so bila tudi naša mesta vedno slovenska in naša.

»Kronika« se je že v I. letniku posrečilo zbrati mnogo prvovrstnih sodrnikov in marsikateri med njimi bodo gotovo stalno ostali pri lepi reviji. Glavno je, da so povedali tudi dosti novega, čeprav je seveda v pričetku še večji del zbran iz drugih, navadno redkejših del. Mislim, da so ljubljanci najraje čitali sploh zanimive pripetke dr. Andrejke o najstarejših ljubljanskih industrijah in pa dragocene in tudi povsem nove razprave župnika Ivana Vrhovnika o pozabljenih ljubljanskih svetih v lipah, predvsem pa o slovensčini v cerkvah. Univ. prof. dr. Kidrič je okrasil »Kroniko« s temeljitimi in popolnimi novimi podatki o Prešernu in ljubljanskih urilinkah, tudi onstran meja Slovenije in celo državnih mejnikov je pa zbudil pozornost interesantnega spisa dr. Ivana Laha o knezu Milošu v Ljubljani. Univ. prof. dr. Melik je napisal članek o povodnih na ljubljanskem barju, univ. prof. dr. Ozvald je pa sprožil misel o poklonih posvetovalnicah. Koncertator dr. Stele se je pogolbil v razvoj ljubljane in v problem Gradu, mag. Viktor Steška je pa skušal najti mojstra Kristove slike na ljublj. magistratu. O

700letnici prihoda frančiškanov je pisal dr. Angelik Tominec, o ekszejzitu Gruberju pa Viktor Kopatnik. Prav nazoren je Vilko Umkarjev pogled na naše glasbeno ustvarjanje, nad vse zanimivi so pa tudi Westrovi momenti v razvoju ljubljane v 3 desetletjih korog l. 1800. Med najdragocenejšimi prispevki so globoke razprave Franja Baša o Mariboru, veliko veselje je pa napravil numizmatikom Egon Baumgartner z opisom v Mariboru najdenih novcev, Glasar Janko je opisal mariborskega tiskarja Kordeša in pesnika generala Maistra. Ervin Fabrice večji del zgodovine marib. stavbarstva, poleg njega je pa inž. arh. Herman Has prišel ljubljansko urušilsko cerkev, kakor še nimamo analizirane nobene druge stare stavbe, a Fr. K. Kos je opisal marib. minoritsko cerkev. Prav radi so ljudje čitali tudi Jožeta Jenka članke o

prvi železnici, a zanimivo nürnbersko kroniko je v Ptujcu našel dr. Remec Alojzij, za biografijo Ljube Žigovca pa je prispeval H. Druzovici, a dr. Torkar je prispeval za vsa naša mesta poučno razpravo o cerkvi in ustavnem razvoju naših mest, o značilnem pravnem sporu celjskih meščanov s cerkvijo je pa poročal dr. Janko Orožen. Drugi so pisali o raznih vprašanjih naših mest in v zavodih in statistikah, predvsem pa seveda o raznih aktualnostih. »Kronika« seveda tudi brez kronike ljubljane in Maribora ni mogla biti, slediti ji pa morajo tudi kronike drugih mest. Za kroniko in zgodovino najpomembnejši so gotovo Malstrovi spomini in tudi Božo Borštnik je prav plastično in živo naslikal septembarske dogodke. »Kronika« je razkošno in skoraj prebogato ilustrirana, prvovrstne so pa reprodukcije prilog. Izpogovorili so tudi naši mestni župani, ki nam s to svojo besedo tudi jamčijo, da bo »Kronika« še izhajala in se gotovo razširila po vseh mestih, ki jim načeljuje.

Slovenci v Ameriki

Ivan Podržaj na opazovalnem oddelku — Brata ustretil po čudnem naključju — Smrtne nesreče — Novi grobovi

Poročali smo, da je bil nedavno obsojen Ivan Podržaj zaradi bigamije na 2 do 5 let ječe, vendar ga pa niso zaprli, temveč poslali na opazovalni oddelk za umobolne v bolnici Bellevue v New Yorku. Takoj po obsodbi se je namreč Podržaj zelo čudno vedel in zato so ga 5. marca oddali na opazovanje.

Rudolf Volčansk v Clevelandu je opazil, da mu nekdo kraje denar iz obleke v spalnici. Ker ni mogel tatu do živca, si je pomagal na drug način. Prilpil je puško na vrata tako, da bi se sama sprožila, če bi kdo vrata odprl. Se istega večera se je tat ujel in plačal svojo drznost s smrtjo. Zvečer je Rudolf nenadoma začel, kako je v sobi odjeknil strel in ko je prihitel tja, je našel brata smrtno nevarno ranjenega na tleh, krogla ga je bila zadela v trebuh. Brata Jožeta so prepeljali v bolnico, kjer mu pa niso mogli pomagati. Nekaj dni pozneje je umrl. Pokojni je bil star šele 23 let in žalujejo za njim mati, štirje bratje in sestra.

15. marca je šel 61 letni Janez Zorman v Clevelandu obiskat svoje sorodnike. Ko je zavil čez ulico, ga je podrl avtomobilist. Zormanu so tako prepejali v bolnico, kjer je pa kmalu umrl. Pokojni je bil rojen v vasi Klenk pri St. Petru, fara Slavina. Zapustil je ženo in 5 otrok. V Ameriki je bival 31 let.

Zalostna smrt je doletela tudi Janca Leskovec v Girardu. 6. marca je šel z mlajšim sinom po opravkih v mesto, a nazaj grede se je ustavil v Slovenskem domu. Ko je hotel v klet, mu je spodrsnilo in padel je tako nesrečno, da si je prebil lobanjo. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je kmalu umrl. Pokojni je zapustil ženo in 8 otrok. Rojen je bil v Rovtahu na Notranjskem, v Ameriki je živel 30 let.

7. marca se je v kraju Washoe, država Montana, smrtno ponesrečil 39-letni Stefan Puhek, doma iz Gornjega Suhorja pri Metliki. V rovu je vrtal s strojem v plasti premoga, nenadoma se je pa utrgala

debela plast in ga pritisnila s takšno silo ob stroj, da mu je prebila lobanjo. Umrl je 10. marca. Pokojni je živel v Ameriki 23 let, zapustil je ženo in sina, a v domačem kraju žalujejo za njim mati, 3 brati in 2 sestri.

V Imperialu je umrl 65 letni Peter Pervanja, doma iz Praprotna pri Sentvidu gori na Tolminskem. — V Sheboyganu, država Wisconsin, je umrla Ana Baš, rojena Blažič, stara 46 let in doma iz St. Janja pri Račici. V Ameriki je bivala 28 let, zapustila je moža in 7 otrok. — Po daljši boleznii je v Clevelandu umrl Matija Štrumbelj. Pokojni je bil doma iz Zuzemberka, star je bil 47 let. V Ameriki je živel 30 let. — Operaciji na ledodcu je v Oregon Cityju podlegel 52 letni Franc Setina, doma iz Kranja. Pokojni je bival 28 let v Ameriki. — 10. marca so v kraju Kemmerer, država Wyoming, pokopali Karla Levarja. Pokojni je bil doma iz Šmartna v Zadrebci dolini. — V St. Louisu, država Montana, je umrl 63 letni Janez Lesar, doma iz Jurjevice pri Ribnici. — V Indianapolisu je umrl Janez Škerlj, v Lasallu so pa pokopali 11 letnega Viljama Uraničarja. — V Jolietu je umrl Jože Avsec, star 55 let, doma iz Novega mesta, istotam so pokopali tudi Antona Zupančiča, doma iz Malega dola pri St. Vidu na Dolenjskem. — V Yorku je umrla 60 letna Marija Gril, v Clevelandu pa Helena Brezovar, doma iz Trebnjega na Dolenjskem. — V kraju Dunlo je umrl 73 letni Andrej Zupan, v kraju Yale, država Kansas, pa 55 letni Peter Hofer. — V Clevelandu so pokopali 39 letnega Petra Vrtačnika, doma iz Pirniči pri Medvodah in 71 letnega Janeza Goršeta. — V kraju Wenatchee, država Washington, je umrla 79 letna Josipina Padošek, doma iz Sevnice a v Milwaukeeju so pokopali 43 letnega Tomaža Prelovška, doma iz Senožeti na Gorenjskem. — V Cle Flumu je umrl 61 letni Franc Pirc, doma iz Arde pri Krškem. — V Clevelandu je umrl 52 letni Josip Cimperman, doma iz Krvave peči.

Iz Celja

— Ob polletnici marsejske tragedije bo priredilo Sokolsko društvo v Celju v torek 9. t. m. ob 18.30 v Narodnem domu komemoracijo za blagopokojnim velikim kraljem. Udeležba je obvezna za članstvo in naraščaj. Vabljeni so tudi državni in samoupravni uradi, nacionalna društva in jstalo občinstvo. V torek ob 18.15 bo pred telovadnico na dvorišču mestne narodne šole zbor članstva v slavnostnih krogih z žalnim trakom na levem rokavu ter članstva in naraščaja v civilu z znakom, nato pa bo žalni pohod skozi mesto v Narodni dom.

— Umetniška razstava kluba likovnih umetnikov »Brazde« v mali dvorani Celjskega doma bo zaradi kongresa narodnega delavstva odprta tudi še v nedeljo 7. t. m. do 16. proti polovici vstopni. Obiščite to lepo in bogato razstavo, dokler je še čas!

— Sporod kongresa narodnega delavstva v Celju je naslednji: Drevi od osemih bo v Narodnem domu pozdravni večer. V nedeljo ob 7. jutraj bo sprejem gostov na kolodvoru. Ob 9. se bo pričelo v veliki dvorani Narodnega doma manifestacijsko zborovanje, ki ga bo prenašala ljubljanska radiodajna postaja. Ob 11.30 bo povorka po mestu s stikom pred mestnim poglavarstvom, kjer bo mestni predsednik pozdravil goste. Ob 15. se bo pričel prijateljski sestanek v Narodnem domu. Pri vseh prireditvah bodo sodelovale godbe in pevski zbori ter Zepičev Slovenski vokalni kvintet.

— Pevsko društvo »Ojlika« slavi danes in jutri svojo 15-letnico. Drevi bo podoklicni članu in krstitelju »Ojlika« skladatelju g. dr. Antonu Schwabu. V nedeljo ob 8. bo v župni cerkvi maša za umrle člane »Ojlika«, ob 9. bo v dvorani Ljudske posojilnice slavnostno zborovanje, ob 16. pa bo istotam koncert narodnih in umetniških pesmi. Del čistiha dobička koncerta je namenjen skladu za postavitev spomenika blagopokojnemu kralju.

— Predavanje na ljudskem vsenilšču v ponedeljek 8. t. m. odpade zaradi predstave v gledališču. V ponedeljek 15. t. m. ob 20. pa bo »Japonski večer«.

— Ljubljanska drama bo uprizorila v ponedeljek 8. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču Wildeovo duhovito komedijo »Bunbury« v režiji g. prof. O. Šesta. Predstava je za abnoma. Neabonentom priporočamo, da si nabavijo vstopnice takoj v knjižarni »Domovini«.

— Celjski dijaki »Slogaši« bodo uprizorili v četrtek 11. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču komedijo Arkadja Averkinka »Igra s smrtjo«. Na to predstavo opozarjamo vse občinstvo, ki je naklonjeno nacionalni omladini.

— Nočno lekarniško službo ima do vstetega petka 12. t. m. lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

— Crosscountry na 10 km za državno prvenstvo se bo pričel v nedeljo 7. t. m. ob 11.15 na Glaziji. Proga bo tekla od Glazije po poti ob levem bregu Savinje do Ložnice in dalje do Babnega, potem pa skozi

Lavo na Glazijo ter se še enkrat ponovi. Nastopili bodo najboljši lahkoatleti iz vse države. Prireditve bo zelo zanimiva in bo pod pokroviteljstvom mestne občine celjske.

— Nedeljski nogomet. V nedeljo 7. t. m. ob 15.30 se bo pričela na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« drugorzredna prvenstvena tekma med celjskimi Atletiki in SK Olimpiem. Vse kaže, da bo tekma zelo zanimiva in napeta. Sodil bo g. Veble.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri.
Sobota, 6. aprila: zaprto.
Nedelja, 7. aprila: ob 15. Postržek. Gostovanje gospe Marte Repovž-Radmanovičev. Izven. Globoko znizane cene od 20 Din navzdol.
Ob 20. Siromakovo jagnje. Izven. Globoko znizane cene od 20 Din navzdol.
Ponedeljek, 8. aprila: Bunbury. Gostovanje v Celju. Izven.

OPERA
Začetek ob 20. uri.
Sobota, 6. aprila: zaprto.
Nedelja, 7. aprila: ob 15. Hoffmannove pripovedke. Izven. Cene od 30 Din navzdol.
Ob 20. Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Cene od 30 Din navzdol.
Ponedeljek, 8. aprila: zaprto.

Drzen vlom pojasnjen

Kranj, 5. aprila. Naš list je že poročal o drznem nočnem vladu, ki je bil izvršen sredi januarja v šenčurju pri Kranju. Nezanec je vlomil v kočjo 80-letne Marije Dacarjeve in odnesel vprico speče starke iz nezaklenjenega omara 2500 Din denarja in še nekaj jedi. Starka je občajno vsak večer, predno se je spravila spat, šela v svoji sobi pri oknu denar. Soba je bila razsvetljena, okna pa nezagrnjena. Usodnega večera se ji je že med štetjem zazdelo, da jo nekdo opazuje pred hišo. Vendar je odšla brez skrbni spat. Ko se je naslednjega dne prebudila, je opazila, da so stoli v sobi prestavljeni. Končno je vsa prestrašena ugotovila, da ji je neznan vlomilec odnesel iz stanovanja vse premoženje. Starka je sicer sama pravila po vasi, da ne zaklepa sobnih vrat, ker je že stara in boleha in bi se tako v primeru požara lažje rešila, v primeru smrti pa bi jo takoj našli. Tudi se je rada bahala po vasi, koliko ima denarja, ki ga je celo kazala svojim sosedam.

Šenčurški orožniki so začeli takoj zasledovati vlomilca, dokler se jim ni pred dnevi končno posrečilo, da so prijeli pravega tatua. Je to 34-letni stari sosed Albin Žagar, oče 5 majhnih otrok, ki je bil zaradi tatvine že večkrat kaznovan. Po dolgem izgovarjanju je končno orožnikom priznal, da je 14. januarja ponoči res okradel staro sosedo. Že ko jo je opazoval sko-

zi okno, kako je šela denar, je napravil podoben načrt, kako bo izvršil tatvino. Videl je, da je starka stranila denar v omaro, ki je ni zaklenila. Še istega večera se je spazil v vežo, kjer je počakal, dokler ni starka legla in zaspala. Dobro je vedel, da je gluha in da ga ne bo opazila. Odšel je v sobo ter vzel ves denar in še nekaj jedi iz skrinje. Potem je odšel takoj domov in skril denar v podstrešju med stare cunjce. Tu je hranil denar do 10. februarja. To nedeljo pa je baje poplaval po Kranju v družbi 13 tovarišev, med katerimi pa je samo dva poznal. Plačal je 20 litrov vina in mnogo jedi. Sam trdi, da so potem odšli vsi v Srednje Bitnje, kjer so popivali tri dni in tri noči, dokler niso zapili vsega denarja. Pravi, da je bil tako pijan, da je denar kar razdal tovarišem, ki so po milji volji pili in jedli ter mu denar tudi kar sami jemali iz žepa. Vlomilca so orožniki odvedli v zapore kranjskega sodišča. Vendar pa gostilničar v Srednjem Bitnju in tudi Žagarjevi tovariši nič ne vedo o tem bajnem popijanju in zapiravanju in je še veliko vprašanje, kje je stardin denar.

Zvočni kino Dvor

Tel. 27-30
Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer, jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer premiera vesele in pikantne komedije iz življenja ruskih bohemov

DEKLETA BREZ POSTELJE

Film o 1001 noči v Parizu!
Bogat dopolnilni spored!
Vstopnina najnižja 4.50, 6.50, 10.—

Za olupšavo Trbovelj

Trbovlje, 6. aprila. V Trbovljah imamo več društev in organizacij, ki se pehaajo za vsemi mogočimi in nemogočimi cilji in nameni, toda društva, ki bi se sistematično in po določnem načrtu bavilo z olupšavo našega kraja in okolice, žal nismo imeli. Ko je bila letošnjo zimo s strani nekaterih umnih in naprednih gospodarjev sprožena misel ustanovitve sadsarske in vrtnarske podružnice v Trbovljah, se je pri tej priliki porodila ideja, da bi se pod okriljem te podružnice ustanovili tudi prepotrebni olupševalni odsek, katerega naloga naj bi bila, da bi vsestransko deloval za olupšavo kraja. Kakor kaže, je padla ta ideja na rodovitno tla, kajti v soboto zvečer se je vršil v gostilni Španc v Trbovljah ustanovni sestanek, ki ga je vodil tukajšnji šolski upravitelj g. Robert Plavšak, udeležil pa se ga je med drugimi tudi predsednik občine g. Klenovšek. Po izrpnem poročilu upravitelja g. Plavšaka, ki je utemeljeval potrebo ustanovitve olupševalnega odseka pod okriljem SVD in detajlnih pojasnilih predsednika občine g. Klenovška, ki je pravtako zagovarjal nujno potrebo ustanovitve takega odseka, je bilo soglasno sklenjeno, da se takoj pristopi k delu. — Tajnik pripravljalnega odbora g. Guček Franc je prečital pravilnik, ki je bil z malimi spremembami soglasno odobren.

Razvila se je živahna debata glede delovnega programa novo-ustanovljenega odseka. Po vsestranskim razpravi je bil sprejet naslednji delovni program: 1. Pri občinskem kopališču se bo začelo v najkrajšem času z deli za ureditev javnega parka; nasadila se bodo drevesca, prostor pa primerno ogradi in oplešal. 2. Ob novi cesti proti takozvani »Urhovčevi Loki« bo nasajeno sadno drevje, ki bo sčasoma tvorilo lepo senčnato alejo. 3. Z urejevanjem pespoti na »Klečcu« se je pričelo. Pot bo speljana v serpentinah, ob katerih bodo zgrajene klopi za odmor. 4. Prostor pred »Lipo Svobode« bo lepo urejen, sedanja ograja ob stopnicah pa nadomeščena z okusnejšo. 5. Zaprtilo se bo rudniško ravnateljstvo, da se pred takozvano naselbino »za cesto« ob potoku nasadi živo mejo, ob njej pa namesti klopi. 6. Pravna poti za pokopališčem, ki bi vezala glavno cesto z novo cesto (skrajšana), se preloži na prihodnje leto. Istotako se preloži prestavitve spomenika padlih Trboveljčanov na prihodnje leto. — Končno je bilo sklenjeno, da se povabi k sodelovanju v tem velevažnem društvu tudi še druge vplivne osebnosti, kakor tudi, da se pristopi takoj k zbiranju članov za odsek, naka se bo sklical čimprej ustanovni občni zbor. Članarina bo znašala letno Din 5.—, oni pa, ki so že člani Sadsarske in vrtnarskega društva, pa so lahko člani odseka brez plačila članarine, ker jo plačajo pri podružnici. — Zaključni predlog je bil, da se odsek imenuje »Olepeševalni in tujskoprometni odsek SVD, kar je bilo soglasno z največjim veseljem sprejeto, ker bo odsek vodil obenem z brigo za olupševanje kraja tudi vso skrb za tujsko-prometno propagando, ki je do slej v naši dolini sploh nismo poznali. — Z ustanovitvijo tega odseka smo Trboveljčani za eno važno pridobitev bogatejši.

Iz Ptujca

Požari v ptujskem okraju. V kratkem času smo imeli v okolici Ptujca po vrsti kar tri požare. Pogoreli sta stanovanjski poslopji posestnikov Polanca Franca iz Vreje in Kranje Marije iz Jiršovca. Obema sta poslopji pogoreli do tal, zadnji pa celo tudi ves živč in ena svinja. Pri obeh je bil vzrok požara slab dimnik, skozi katerega so uhajale iskre na slamnato streho, ki se je užgala. Oba posestnika trpita škodo nad 40.000 Din. Pred dnevi je pa začelo nenadoma goreti gospodarsko poslopje posestnika Medveda Antona v Zg. Jablanah, kateremu je požar istotako uničil lepo zidano in z opeko krito gospodarsko poslopje z vsem gospodarskim orodjem. Medved ima škodo okoli 80.000 Din, ki je le delno krita z zavarovalnino. Vzrok požara je tu neznan, ni pa izključeno, da je bil ogenj podtaknjen. — Tatvina perutnine. V zadnjem času je bilo na Hajdini in Bregu pri Ptujcu ukradeno večim posestnikom okoli 80 kur in imajo posestniki škodo nad 2000 Din. Orožniki so tatovom že na sledu.

Nove uradne ure pri sodišču. Od 1. t. m. dalje so uradne ure pri tukajšnjem sodišču (civilno in kazensko) od 8. do 12. in od 15. do 16. ure.

S palico po glavi. Pred dnevi je bilo zaposlenih več fantov pri posestniku Butolen Ivanu v Skrbliji z žganjekuho. Med fanti

sta bila navzoča tudi posestnikov sin Janez Preše ter posestnikov sin F. M. iz Skrblije. F. je že dej časa gojil sovrastvo do Janca, katerega je napadel zahrbtno in ga udaril s palico po glavi in po rokah, tako da je dobil Janez lažje poškodbe. F. je ovađen sodišču.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Sobota dne 6. aprila katoličani: Siskit I.
Jutri: Nedelja dne 7. aprila katoličani: Herman, Radivoj.

DANASNE PRIREDITVE.
Kino Matica: Princesa Turandot.
Kino Ideal: Prodana Venera.
Kino Dvor: Dekleta brez postelje.
ZKD: »Dvoje ljubezni« ob 14.30 v Matlici.

Kino Šiška: Drevi ti in jaz.
Društvo »Soča«, predavanje dr. Branka Vrčona o zgodovini lomlonskega pakta, ob 20.30 »Pri levu«.
Filozofsko društvo, predavanje dr. Vebera ob 18. na univerzi v sobi št. 90.
Prirodoslovno društvo, predavanje g. Tomažiča ob 18.

Šentjakobsko gledališče, »Vzroki in učinki« ob 20.15 v Mestnem domu.
Bežigrasko pevsko društvo, koncert ob 20. v Delavski zbornici.

PRIREDITVE V NEDELJO.
Kino Matica: Princesa Turandot.
Kino Ideal: Prodana Venera.
Kino Dvor: Dekleta brez postelje.
ZKD: »Dvoje ljubezni« ob 11. dopoldne v Matlici.

Kino Šiška: Drevi ti in jaz.
Hubadova župa JPS, občni zbor ob 9.
v Hubadovi dvorani Glasbene Matice.
Udruženje p. t. t. uslužbencev kr. Jugoslavije, redna letna skupščina ob 14. v restavraciji »Pri levu«.

Mladinski odsek Sokola Brezovica, »V kraljestvu palčkov« ob 15. v Sokolskem domu na Viču.

Koncert pevskega društva »Danica« ob 20. v Sokolskem domu na Viču.
Šentjakobsko gledališče, »Vzroki in učinki« ob 20.15 v Mestnem domu.

DEZURNE LEKARNE.
Danes in jutri: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62 in Gartus, Moste, Zaloška cesta.

Film Z. K. D.

v prostorih »Elitnega kina Matice« danes ob 14.30 popoldne, jutri ob 11. uri dopoldne

GRETA GARBO
v prekrasnem, v srce segajočem ljubavnem filmu

DVOJE LJUBEZNI
Najnižja vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 6. aprila. Znani ljubljanski trgovec in optik Karel Jurman si je zgradil pred leti ob Ljubljani lično weekend hiško, ki je bila pa te dni oplenjena. V noči od 4. na 5. je namreč nekdo vdrl v hiško, pobral kopalne plašče, zastore, odeje, očala in drugo robo, ki se rabi za kopanje, v skupni vrednosti 4700 Din. Vlomilec pa to ni bilo zadosti, kajti česar ni mogel odnesti, je razbil. Poškodoval je več zreal, šip in drugih predmetov ter povzročil Jurmanu 3500 škodo, da znaša skupna škoda nad 10.000 Din. Vse kaže, da gre za mashevanje.

V zvezi z vlomom je policija že aretirala dva Bosanca, ki sta bila nedavno zaposlena pri Jurmanu in sta razmere dobro poznala.

Te dni je policija aretirala Kočevarja Petra J., ki je zadnje čase stalno stanoval v Ljubljani in se pečal z zakrotnimi kupčijami. Posrečevalo je za razne službe s kavčiji, prav tako pa tudi pri prodaji hranilnih knjižic. Zanimivo je, da je bil posrečevalec raznih uglednih ljubljancev in celo advokatov, čeprav mu nima nobene kvalifikacije za to, še manj pa kakove dovoljenje. Prav v zadnjem času so z njegovim posredovanjem prodali knjižice za milijonske zneske. Policija ga je zaradi ilegalne kupčije izročila sodišču.

Neka ljubljanska trvdka, ki prodaja pisalne stroje, je raznoževala razne letake in okrožnice političnega značaja, namenjene javnosti. Ta način raznoževanja spada pod zakon o tisku in zato opozarja uprava tukajšnje policije vse lastnike raznoževalnih strojev, zlasti trgovce s pisalnimi stroji na čl. 1., 6. in 7. zakona o tisku. Proti kršiteljem se bo postopalo strogo po zakonu.

Včeraj je policija napravila temeljito racijo po mestu in okolici in je aretirala okrog 25 ljudi, ki so bili brez pravih izkazov in listin. Več jih je bilo izgnanih v pristojne občine, več izročenih sodišču, nekaj pa jih je moralo v bolnico.

SAH

— Monstre brzoturnir Dravske šahovske zveze. Vsem udeležencem, ki so se že prijavili za turnir, sporočamo, da se prične turnir v nedeljo točno ob pol 9. v dvorani hotela Mikšič. Do te ure sprejemamo še prijave pri blagajni. Prijavi se lahko vsak šahist. Ob pol 9. otvoril turnir predsednik pripravljalnega odbora g. Kozina, nakar pozdravi veliko množico zbranih šahistov naš šahovski prvak, vlemojster dr. Milan Vidmar. Po teh pozdravnih nagovornih bo razložil vodja turnirja prof. dr. Bajc način igranja in pravila. Točno ob 9. se z znakom zvonca prične turnir. Vabimo vse šahiste,

Letošnja javna dela v Ljubljani

Čim bolj nekatera javna dela odlagamo, tem nujnejša postajajo

Ljubljana, 6. aprila

Javna dela imenujemo pri nas predvsem gradnje na račun javnih sredstev in ki imajo javen značaj po tem, da koristijo splošnosti, n. pr. gradnje cest in javnih poslopij. Vendar je pojem za javna dela pri nas nekoliko preohlapen. Izrazito javno delo je v Ljubljani regulacija Ljubljane, ki za njo ne prispeva le mesto in ki je res večje delo. V pravem pomenu besede pa ni javno delo, ako mesto gradi most ali glavni kanal, lahko rečemo le, da so takšna dela mestna javna dela. Žal kaže, da se že nagiba doba živahnije mestne gradbene delavnosti, kar sprevrsta po novem proračunu. Že lani se je začel zastoj, čeprav moramo lansko leto prišteti še med živahnijejša v mestni gradbeni delavnosti.

Prejšnja leta se je Ljubljana razgibala skoraj v vseh pogledih. Zdal se moramo sprijazniti s tem, da mesto ne bo več toliko gradilo hkrati, kolikor je zadnja leta. Pomisliti je treba, da smo regulirali Ljubljano in Gradaščico, gradili mostove, kanalizirali zahodni južni del mesta, gradili cestno železnico, tlakovali ceste, urejevali parke, gradili mestne stanovanjske hiše in Delavski dom, adaptirali plinarino, povečali klavnično itd. vse skoraj ob istem času. Zastoj bi moral nastopiti prej ali slej in če je že zdaj, se tudi ne smemo čuditi, saj je občina že preobremenjena z anuitetami, da skoraj ni več misliti na nove investicije. S tem seveda ni rečeno, da so v Ljubljani končana že vsa dela; zdaj se kaže še tem bolj živo potreba po nekaterih delih, kajti čim delj jih odlagamo, tem bolj so nujna in skoraj vsa mestna javna dela so tako neposredno zvezana, da drugo zahteva drugo. Tako n. pr. gradnja cestne železnice lahko dobi pravi pomen šele, ko bodo končana vsa tramvajška dela po programu. In regulacija Ljubljane sama na sebi zahteva ureditev bregov, gradnjo ograje in stopnišče itd. Ljubljana mora zidati nove šole, v bližnji bodočnosti mora zgraditi magistratno poslopje, modernizirati živilski trg z gradnjo tržnice, tlakovati še nadaljnje ceste, urejevati parke, zgraditi ubožnico in otroški dom, najpotrebnejše mostove in podaljšanje zbiralnega kanala ob Ljubljani izven mesta — toda kaj bi naštevati! Dela je toliko, da ne smemo niti trenutek pozabiti nanj, čeprav zaradi tega občina leze v dolgoce. Razmišljati moramo neprestano, kako bi porabili vedno čim bolj smotreno skromna sredstva, in iskati pota za nove investicije, ne strahše se žrtve. Kdor presoja trezno gospodarsko politiko naše občine v zadnjih letih, mora končno priznati, čeprav ga skrbi visoka zadolženost, da je vodilo občinskega načrta, ki ga moramo zagovarjati: V dobi krize naj investirajo občina, samouprava in država čim več, varčujejo pa naj v konjunkturi, ko je zasebna delavnost itak živahna! Investicije izza krize se v dobi gospodarskega razmaha skoraj neopazno amortizirajo; izdatki v času največjega mrtvila niso zavrženi in upoštevati moramo, da bi občina utrpela mnogo več, ako bi ne investirala, ko je bila potreba največja. Neugodne posledice gospodarskega zastaja bi se očitovale še dalje ter bi segale globlje, konzum bi še bolj nazadoval, beda bi bila ostrejša in končno bi se ne bila opravičena potrebna dela. Investicije za mestna gradbena dela v dobi gospodarske depresije so produktivne in jih je treba zagovarjati ne le iz socialnega, temveč tudi iz gospodarskega vidika.

Letos ni napovedanih novih javnih del večjega obsega v Ljubljani. Pač pa bodo nadaljevali nekatera dela, n. pr. regulacijo Ljubljane, gradnjo bežigradskega, tlakovanje Bleiweisove ceste in, upajmo, regulacijo Gradu. To ni mnogo, zlasti še, ker regulacije Ljubljane in tlakovanja Bleiweisove ceste ne smemo šteti med občinska dela. Ni še povsem zanesljivo, v kakšnem obsegu bodo nadaljevali dela na Gradu. Določeno tudi ni, kdaj začne regulirati Zvezdo, ki bo najbrž urejena že letos, kar je potrebno že zaradi postavitev kraljeve spomenika. Ureditve Zvezde ne moremo prišteti med večja javna dela, saj je lahko zaposlenih več ljudi le nekaj časa in zato tudi stroški ne bodo veliki ter lahko upamo, da zaradi denarne strani dela ne bodo več odlagali.

V načrtu je že delj časa več regulacijskih del po arh. Plečnikovem načrtu, n. pr. ureditev Novega in Dvornega trga, razširjenosti nabrežja na Dvornem nasipu, razširjenosti in podaljšanje Šubičeve ulice itd. Vsa ta dela bi lahko končali letos, če bi imeli za to dovolj sredstev. Vendar se smemo nekoliko zanašati tudi na izredna sredstva, saj ne gre za milijonske investicije. Na račun sredstev bednostnega fonda v Ljubljani delavci niso bili zaposleni v večjem obsegu že delj časa in to zimo so se obročali na socialni urad samo za podpore. Nekaj jih je bilo zaposlenih pri kanalizacijskih delih v Šiški, kar je pa vse. Ne le, da moramo misliti na dela sama, ki jih odlagamo že dovolj dolgo, je treba misliti tudi na množico nezaposlenih. Zasluge je najboljša podpora; nezaposleni neprestano zahtevajo dela, ne podpiri in tolikokrat se to naglašava, vendar v Ljubljani nismo še doslej znali narediti načrta za smoteno izvajanje javnih del in zbiranje, odnosno organiziranje sredstev. Glavna skrb je prepuščena občini, ki seveda ne more in tudi ni dolžna storiti vsega, kar ji je prepuščeno sami. To omenjamo mimogrede, vendar moramo naglasiti, da bi občina zelo grešila, ako bi ne skušala nuditi nezaposlenim zasluzka, če je dela dovolj in če bi se našlo z vso odločnostjo in resno voljo tudi sredstva zanj.

Zavedamo se, da si letos ne moremo obetati mnogo javnih mestnih del v Ljubljani, zato pa smemo pričakovati, da se bodo lotili vsaj tistega dela, ki si ga obetamo.

Kreditni zavod v Ljubljani

Ljubljana, 6. aprila.

Da se dajo s smotrenim, pametnim delom premostiti tudi najtežje ovire našega časa, nam priča Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani s svojim uspešnim poslovanjem. Včeraj je imel zavod pod predsedstvom g. Andreja Šarabona svoj XV. redni občni zbor in za poslovno leto 1934 predloženo zavadovno bilanco je občni zbor soglasno odobril. Občni zbor je imel na razpolago dobiček 2.275.945,55 Din in razdelil ga je takole: Delničarji dobe 10% dividendo v skupnem znesku 1.250.000 Din., rezervnemu fondu za dubiozne terjatve se dotira 150.000 Din., penzijskemu fondu uslužbencev pa 100.000 Din. Za obkrožnostne namene je bilo določenih 50.000 Din, na tanišnjem se izplača v smislu pravil 137.440,06 Din, ostanek 588.505,49 Din se pa prenese na novi račun. Iz letnega poročila posnemamo, da je promet prvič po štirih letih znatno narasel, dočim je zadnja leta stalno padel. To lahko tolmačimo kot znak zboljšanja gospodarskega razmer.

Predsednikovemu nagovoru, poročilu, odobritvi bilance za leto 1934 ter sklepanju o predlogu upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička so sledile volitve članov upravnega sveta in nadzornega sveta ter njih namestnikov. Izvoljeni so bili v upravo g. Andrej Šarabon kot predsednik, Josip Luckman in dr. Vladimir Ravnihar kot podpredsednika, dr. Karel baron Born, veleindustriec v Trzinu, Rado Hribar, predsednik Mestne hranilnice ljubljanske, dr. Pavel Pestotnik, profesor v pok., Adolf Ribnikar, sekcijski šef ministrstva socialne politike v pok., dr. Jurij Skoberne, odvetnik v Celju, Avgust Tosti, ravnatelj Kreditnega zavoda, Avgust Westen, veleindustriec v Celju in dr. Fran Windischer, generalni tajnik Zbornice za TOI v pok.

NOVO PRESENEČENJE

V pomoč vsem onim, ki nimajo sredstev za nabavo dragih oblik. Velika noč je pred vrati, pomlad je že tukaj, vsak se ob tej priliki po možnosti rad prenove.

V ponedeljek, 8. aprila otvorimo v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54, nasproti glavne pošte, oddelek za cenejša, v kakovosti zelo dobre TIVAR obleke. Vsakemu bo dana možnost, obeti sebe in svojo družino najceneje in zelo solidno. Vhod v ta naš na novo otvoren oddelek za cenejša TIVAR obleke je skozi vežo na dvorišče.

Moške obleke iz dobrega blaga (štofa) Din 190.—, 240.—, 290.—
otroške obleke iz dobrega blaga (štofa) » 45.—, 60.—, 70.—
moške hlače pumparce zelo dobro blago » 70.—, 90.—, 110.—
damski plašči, dobro blago, lep kroj od » 170.— naprej
moški Hubertusi, nepremočljivi » 290.— in Din 320.—
ženski Hubertusi, nepremočljivi » 260.— in » 320.—
otroški Hubertusi, nepremočljivi » 160.—

Naši Hubertusi plašči so edini, ki so izdelani po jugoslovanskem patentu št. 7644/31 iz impregniranega hubertus-sukna in so vsled tega garantirano nepremočljivi. Za vsak komad zahtevajte jamstvo v naših prodajalnah.

TIVAR OBLEKE

lpe pa bo zasajeno lepoticno grmičevje, tako da bo celoten pogled nudil zelo estetičen videz.

Po daljši debati, v katero je poseglo več govornikov in temeljitom ogledu projekta, je bil soglasno odobren. Glede na zelo kratek čas, prvotno je bil določen dan svečanosti 28. t. m. in ker je do tega dne izvršitev tehnično nemogoča, je bil soglasno določen dan odkritja spominske plošče v nedeljo 26. maja. Ko so bili sprejeti še predlogi glede proračuna in prispevkov posameznih organizacij, je br. starosta zaključil sešestan; prihodnji pa bo v petek 12. t. m., kjer se bodo določile še ostale podrobnosti svečanosti.

Turandot

Ljubljana, 6. aprila

To staro in mično kitajsko pravljico poznamo sicer že iz gledališča, vendar jo je po film prijel s popolnoma druge strani. Prijel jo je s smešne strani, ker pravljice pač ne verjamemo več, in napravil na gledališko Turandot parodijo, kjer se na vse kriplje norčuje iz trmasti in kapricasti devički, ki se branijo fanta. Ljubimca ptičarja Kalafa igra Willy Fritsch, ki je na platnu premagal tudi že vse naše trgoglavke, njegovega slugo Vilbaldpa pa popularni komik Paul Kemp, ki ima prav veliko vlogo in je s tem tudi povedano, da se bomo danes pri premijeri v kinu Matiči smejali iz vsega grla. Svoje glavo princ Turandot pa predoča izredno posrečeno sama Katica Nagy, ki je v tej vlogi tako dražestna, kakor morda v nobeni drugi. Bajno lepa in zares pravičljiva je pa oprema, da nam pričara vso poetično kitajsko svojstvenost zlasti v čudovitih kitajskih vrtovih.

Dolga procesija v kitajski prestolnici prepeva hvalnice princesi Turandot in vodi na morišče zalega princeza iz Samarkanda, njenega snubača, ki mora v smrt, ker ni rešil njenih uganek. Težke so te uganke in na mestnem obzidju je razstavljena že dolga vrsta glav najzvovrstnejših princev, ki so zaman snubili čarobno lepo cesarico. Tako je krasna, da še na smrt obsojeni princ glasno opeva njeno lepoto. Njen cesarski papa obupuje, ker ni nič z zelim, še manj pa upanja na prestolonaslednika. Tudi preprostemu fantu bi dal hčer, če bi rešil uganke. V mesto prihaja lahkoživi ptičar Kalaf s svojim slugo Vilbaldom. Zastavni fant protestira, da mora princ iz Samarkanda izgubiti glavo samo zaradi sitnosti osate cesarske device. Zabavljane čuje njena prijateljica Mian-Li in ga zatoži, da jeznoriti princeza da predrzneža pripeljati pred se. Kar resnico o njeni sitnosti ji pove v obraz in ona ga zato izroči krvavi sodbi. Vilbald za svoje gospodarja v zameno ponudi žudežno ptico, ki zapoje le pred zaljubljenici. Kalaf ni za barantijo in hoče rešiti cesarčine uganke. Res razvzolja vse tri in cesar ves srečen čaka očetli. Ali Turandot še vedno ni ukročena 'n se brani ženina, da razžaljeni Kalaf obrne hrbet in hoče proč. Vendar ga pa preplašeni cesar zadrž. Tedaj pa Kalaf zastavi priinesi uganke pod pogojem, da se ji ni treba poročiti, če jo uganje Pretkana Turandot pa pošlje prijateljico Mian-Li b Kalafu poizvedovat za uganke. Brez uspeha se vrne in svetuje princesi, naj sama gre k njemu v njeni obleki. In kapriciozna Turandot se res preoblec in gre h Kalafatu. Zaradi trme žrjuje vse in res izve uganke, na begu iz Kalafatovega voza pa izgubi svoj talisman. Zapela je čarobna ptička, ki poje le pred dvema zaljubljenca. Drugo jutro pa Kalaf ne zastavi izdane uganke, temveč to le: Kdo je bila tista, ki sem jo sinoči poljubil v vozu? Turandot seveda mora uganiti in Kalaf ji da svobodo, sedaj ga pa ukročena trgoglavka ne pusti več in vse raja v veselju.

Iz Maribora

Ob 100letnici slovenske Kalvarije v Mariboru. Kmalu poteka 100 let, odkar se je na slovenski Kalvariji opravila prva služba božja. Cerkev se je pričela graditi že tri leta prej in sicer 3. maja 1832. O zgodovini te cerkve nam je ostalo kot zanesljivo le še nekaj ohranjenih spominov v cerkvi in zunaj. V njej je nekaj dragoceni sliki, ohranjenih še iz stare cerkve sv. Kungote, ki je stala na vznožju Kalvarije, svoj čas znane pod imenom »Slovenska Gora«. Med slikami v cerkvi se nahajajoč napis: »Dis Kreiz Christi hat die frau Luzi Butin Burgerin zu Marburg mit Bewilligung des Grafen Burg Marburg als Grundobrigkeit anno 1664 auftrichten lassen.« nam pove, da je bil tu gori do zidanja te cerkve pa do l. 1664. le križ s podobama Marije in Janeza. O zgodovini imena »Slovenska gora« (Pekerska gora) ali Slovenska Kalvarija ni mogoče nič gotovoga izslediti. Kot nadaljnja posebnost te cerkve je skupna grobnica staromeščanske rodine Tachelig, ki se nahaja na vzhodni strani cerkve. Cela okolica te cerkve je namreč last imenovane rodine. Toda cerkev sama pa stoji na posestvu Mariborskega gradu. Slovenska Kalvarija je tudi sicer priljubljena izletna točka za meščane. Slovenski Kalvariji je odločena posebno važna vloga pri že prvotno osnovani ustanovitvi jugoslovanskega Maribora (na desnem bregu Drave od Peka na Ptujsko polje) v zvezi z načrtom prvega slovenskega planetarija ter s tem združenih teozofskih in vegetaličnih podjetij.

Trboveljska bratovska skladnica

Trbovlje, 5. aprila.

Te dni je izšlo poslovno poročilo bolniške, pokojniške in neugodne blagajne ter podpornega fonda »krajne bratovske skladnice v Trbovljah za leto 1934. Iz poročila posnemamo, da so nekoliko ugodnejše delovne prilike, ki so se nudile lanskemu leto našim rudarjem, ugodno vplivale tudi na poslovanje bratovske skladnice, zlasti bolniške blagajne, kajti bolovane članov se je pri skoro istem številu članstvo znižalo za ca 6000 bolezenskih dni.

Zanimivi so statistični podatki, ki jih izkazuje poročilo o delovanju bolniške blagajne, katere stanje je v primeri z ostalimi panogami rudarskega zavarovanja še najugodnejše. Tako je znašalo povprečno število članov bolniške blagajne v letu 1934 2638 napram 2688 v prejšnjem letu. Koncem leta 1934 je bilo zavarovanih pri bolniški blagajni 9555 članov (skupno z družinskimi člani), dočim jih je bilo koncem leta 1933 9500, je torej lani neznatno poraslo. Bolniške pomoči je bilo deležnih 4567 obolelih članov in 7179 svojcev. V bolnici se je lansko leto zdravilo 1301 bolnik s skupno 18.069 oskrbovalnimi dnevi. Povprečni dnevni staž bolnikov je znašal 50 oseb. V bolnici je bilo izvršenih 276 operacij in 445 rentgenpregledov. Skupno število bolenzskih dni obolelih članov znaša 33.698, dočim je znašalo lani 39.722 dni. Umrlo je 10 članov in 57 svojcev, predlanskim pa 15 članov in 83 svojcev. Bolniška blagajna je poslala 16 članov na sveži zrak, v Toplice pa 14 članov, dočim je bilo dovoljeno zozozdravljenje 94 članom. V poletju je poslala 52 slabotnih bolehnih otrok na taborjenje v Gorenjo vas nad Škofjeločko, kar je ugodno vplivalo na zdravje slabotne delavske mladine. Poslovno leto je bolniška blagajna zaključila s prebitkom Din 59.618,66, kar je spričo današnje krize vsekakor razveseljivo.

Manj razveseljiva pa je bilanca pokojniške blagajne oziroma starostnega zavarovanja rudarjev. Statistika izkazuje sicer manjše število novopokojenih in sicer 46 napram 99 članom ter 20 napram 30 vdovam v predlanskem letu, vendar je po poslovni uspeh pokojniške blagajne v letu 1934 zelo neugoden. Število vdovancev se zvišuje, prispevki pa zdaleka ne zadostajo, da bi se krile z njimi tekoče obveznosti do zavarovancev. Tak je nastal primanjkljaj v znesku Din 656.236,89. V tem primanjkljaju so zapodane tudi

doklade iz Pokrajinskega pokojniškega sklada za rudarje v znesku Din 51.187.—. Pokojniška blagajna šteje 633 vpokojencev (lani 603), 152 vdov (135), 173 sirot (160) in 1 sorodnika. Iz oklepajev, ki kažejo stanje iz l. 1933, se jasno vidi porast vpokojencev v lanskem letu. Upati pa je, da se bo odgovornim čimteljem vendarle posrečilo, da se v doglednem času izvede nujno potrebna sanacija starostnega zavarovanja rudarjev, ker se je za to vprašanje resno zavzelo tudi ministrstvo za šume in rudnike.

Tudi stanje neugodne blagajne ni zadovoljivo. Statistika kaže porast neugodnikov v lanskem letu za preko 10% napram prejšnjemu letu. Na novo so bile priznane neugodne rente 26 članom, 3 vdovam in 1 siroti. Vsled ponovne pridobitve delasposobnosti pa je odpadlo 13 neugodnikov, umrl pa je 1 neugodnik.

Dobro pa je služil svojemu namenu podporni fond, iz katerega je bilo dvignjeno 25.000 Din za zozozdravljenje svojcem aktivnih članov. Na ta način je bilo dovoljeno lansko leto 90 svojim zozozdravljenjem in sicer se jima je povrnila polovica stroškov v skupnem znesku Din 26.796.—.

V zadnjih letih, odkar kriza čedalje huje pritiska v industrijske revirje, je brezposelnost bil v pomoč tudi brezposelnim fond bratovske skladnice. Dohodki tega fonda so znašali lansko leto pri nas okrog 170.000 Din, kateri znesek je bil porabljen deloma za podpore v lokalnem delokrogu, deloma pa je bil odveden v osrednjo blagajno bratovske skladnice.

To poslovno poročilo je vzorno sestavljeno, zlasti pa vzbuja pozornost v izbranih besedah sestavljeno spominsko posvetilo blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, ki je objavljeno na notranji ovojni strani poleg posmrtna maske kralja-mučenika. Krajevni odbor Bratovske skladnice je tudi pri tej priliki pokazal, da je rudarstvo svesto si dane svete prisage, da hoče do slednjega izvrševati Njegovo sveto oporoko: »Čuvajte Jugoslavijo!«.

Iz Maribora

Ob 100letnici slovenske Kalvarije v Mariboru. Kmalu poteka 100 let, odkar se je na slovenski Kalvariji opravila prva služba božja. Cerkev se je pričela graditi že tri leta prej in sicer 3. maja 1832. O zgodovini te cerkve nam je ostalo kot zanesljivo le še nekaj ohranjenih spominov v cerkvi in zunaj. V njej je nekaj dragoceni sliki, ohranjenih še iz stare cerkve sv. Kungote, ki je stala na vznožju Kalvarije, svoj čas znane pod imenom »Slovenska Gora«. Med slikami v cerkvi se nahajajoč napis: »Dis Kreiz Christi hat die frau Luzi Butin Burgerin zu Marburg mit Bewilligung des Grafen Burg Marburg als Grundobrigkeit anno 1664 auftrichten lassen.« nam pove, da je bil tu gori do zidanja te cerkve pa do l. 1664. le križ s podobama Marije in Janeza. O zgodovini imena »Slovenska gora« (Pekerska gora) ali Slovenska Kalvarija ni mogoče nič gotovoga izslediti. Kot nadaljnja posebnost te cerkve je skupna grobnica staromeščanske rodine Tachelig, ki se nahaja na vzhodni strani cerkve. Cela okolica te cerkve je namreč last imenovane rodine. Toda cerkev sama pa stoji na posestvu Mariborskega gradu. Slovenska Kalvarija je tudi sicer priljubljena izletna točka za meščane. Slovenski Kalvariji je odločena posebno važna vloga pri že prvotno osnovani ustanovitvi jugoslovanskega Maribora (na desnem bregu Drave od Peka na Ptujsko polje) v zvezi z načrtom prvega slovenskega planetarija ter s tem združenih teozofskih in vegetaličnih podjetij.

Z davčne uprave. V smislu čl. 148 zakona o neposrednih davkih se objavlja, da zapade v plačilo II. četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbene davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice. Prizadeti davčni zavezanci se opozarjajo, da te obroke v lastnem interesu najkasneje do 15. t. m. plačajo. Davčni zavezanci splošnega davka na poslovni promet morajo predložiti prijave in plačati ustrezni davke za I. četrtletje 1935 najkasneje do 30. t. m.

Strasen poskus samomora. V četrtek je 28-letna posestnica Terezija Menhartova v melanholiji obupala nad svojim življenjem. Mlada žena od Zg. Sv. Kungote se je zaprla v svojo sobo in se poila s pol litrom petroleja. V somornilem namenu si je nesrečnica nato prižgala obleko. Na mah je postala Terezija goreča živa bakla. In brat ter goreči ženi strgala obleko raz telesa. Menhartova je zadobila hude opekline in so jo morali nemudoma prepeljati v mariborsko bolnico, kjer se bori s smrtjo. Pravi, da je obupanka slabomurna.

Razorila, 8. številka. Izšla je v Mariboru 8. številka ilustriranega lista za odraslo mladino »Razorila«. Vsebinska tega priljubljenega mesečnika je zelo pestra, kar dokazuje naslednje: Karel širok: Jezus misli na mater. — Jezus na križu je govoril (pesmici). — Ika Vaštetova: Zaklad v Emoni. — Mirko Javornik: Spomini z onkraj. — O. Macha: Pet in osemdeset let (v spomin na rojstni dan T. G. Masaryka). — Kunaver Pavel: O izletih. — Drago Humek: Nekaj o pletanju. — Josip Brnar: Zadnji Celjani. — Mladina piše: Mil-

Vaš trgovec

naj vas postreže le s PERION pralnim praškom, ki je res domači izdelek. Boljši je in cenejši! Za pranje brez truda le — PERION.

Svoji k svojim!

ka Otovic: Velika noč. — Čop Slavi: Kako je prišla sv. Neža na Kum. — Jordan Mira: Poslednji pozdrav. — Kromar Andrej: Novakov Joža. — Oskar Hudales: Brat Bill. — Mihajlo Pupin je umrl. — Viktor Pirnat: Strupene pomladne rastline. — Ljudevit Štamsky: V slovensko naselbino pri Vladoškavcu. Naslovno sliko: »Pirne sekajo« je narisal Marko Sovrč, učence meščanske šole v škofji Loki. »Razore« izdaja Udruženje jugoslovanskega učitelstva meščanskih šol, sekcijska za dravstvo banovino v Ljubljani. Urednik Tone Gaspari, Rakek. Uprava: Maribor, deška meščanska šola.

Brez električnega toka. Električno omrežje za mesto Maribor in okoliške občine bo v nedeljo 7. t. m. odklopljeno od 6. do 7. ure zjutraj.

Zanimiva dramska premiera bo v soboto uprizoritev sovjetske veseloigre »Kvadratura kroga«. Delo, ki so ga samo v Moskvi igrali tri leta večer za večerom z nezmanjšano privlačnostjo, je pisano z drzno koncepcijo ter s svojimi številnimi komičnimi situacijami izvrstno zabava. Avtor Valentin Katajev je žel ž njo tudi v tujini največji uspeh, saj je »Kvadratura kroga« obšla vse večje odre, tudi v Jugoslaviji. Mariborsko uprizoritev režira inž. arh. Stupica, nastopijo pa Kraljeva, Severjeva, Starčeva, Gorinskova, Barbičeva, Skrbinek, Stupica, Gorinsk, Nakrst, Furijan, Košič in Blaž. Premiera bo za red A.

Jurček. — zadnja letošnja otroška predstava. Kot zadnjo letošnjo otroško predstavo uprizore v nedeljo popoldne Golevo pravilčno igro »Jurček«. Pri tej uprizoritvi, ki se je decel izredno prikupilila in pri kateri pridejo zlasti mali ljubitelji smeha na svoj račun, velja najnižja vstopnina. Najcenejši sež se dobi že za 4 Din.

V nedeljo zvečer ponove letošnji »slager« sezona, Fallovo priljubljeno opereto »Veseli kmetič«, ki je doživela že deset izbrano obiskanih uprizoritev. Veljajo znižane cene.

Autobusne vožnje v Razvanje. V eno najlepših izletniških točk okolice Maribora, v idilično ležečo vasico Razvanje bo v kratkem uveden avtobusni promet. Tujsko prometno društvo v Razvanju je z izredno agilnostjo poskrbelo za uvedbo avtobusnega prometa, ki bo nedvomno ogromno koristil razvoju Razvanja, pa tudi zadovoljil številne izletnike. Za promet je društvo naročilo pri mestnem avtobusnem prometu posebne vozove, ki bodo vozili prvič v nedeljo 7. t. m. ob 15. uri z Glavnega trga v Razvanje, vrnili pa se bodo ob 19.30. Istočasno se bo skušalo doseči tudi redni promet ob delavnih dneih. Prva vožnja v Razvanje bo izvedena na izredno svečani način ter se jo udeležijo tudi oficijelni krogi Maribora. V nedeljo, 7. t. m. velja geslo »Mariborčani v Razvanje«.

Občutna kazen mladih vlomilcev. Nedavno smo poročali o drznem vlovu v trgovino Ivana Kovača na Frankopanovi cesti in v podružnico v Jezdarski ulici. Vlomilci so sprotu vdrli v trgovino in ju dobesedno izpraznili. Odnegli so vse manufakturno blago, konfekcije, delikatese in specerijo za okroglo 10.000 Din in za 2500 Din drobiža. Policija je s pomočjo prstnih odtisov aretirala 23-letnega brivca Andreja Štruklja, ki je na podlagi dokazov izdal še svoje pajdase. So to 23 letni kamnosek Miroslav Šabec, 26 letni trgovski pomočnik Franc Pijanec, 21 letna Marija Kokošova in 33 letni Servola Rott. Vsi so se morali večer dopoldne zagovarjati pred malim kazenskim senatom, ki je celo tolpo spoznal za krive in izrekel naslednjo sodbo: Andrej Štrukelj se obsodi na 1 leto 1 mesec, Miroslav Šabec na 1 leto 6 mesecev in Franc Pijanec na 1 leto 7 mesecev robije; ostala dva sta bila obsojena zaradi prikrivanja ukradenega blaga, in sicer Kokošova na 3 mesece strogega zapor, pogojno za 2 leti in Rott na 5 mesecev strogega zapor. Obsojeni vlomilci kljub svoji mladosti niso kazali nikakega znaka kesanja.

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24

Danes ob 4., 7.1/4 in 9.1/4 uri
jutri ob 3., 5., 7.1/4 in 9.1/4 uri zvečer
velika premiera razkošne parodije

PRINCESA

TURANDOT

Predprodaja vstopnic
od 11. do 14.13. ure.
Rezervirajte vstopnice

V glavnih vlogah:

Willy Fritsch — Katica Nagy — Paul Kemp

Vsem cenjenim naročnikom trdimo **PRISTOU & BRICELJ**, črkošlikarstvo, **LJUBLJANA**, Resljeva cesta št. 4 — v ljudsko namizje, da bom vodil po pokojnem očetu delavnico za črkošlikarstvo sam naprej.

Izvrševal bom vsa črkošlikarska dela vestno, točno in solidno, kot jih je do sedaj izvrševal moj pokojni oče. Vsa naročila se bodo izvrševala po najnižjih konkurenčnih cenah, za kar jamčim že ime prejšnje in sedanje trdimo, kot naslednice.

Vsa pojasnila, proračuni, razni osnutki in skice brezplačno in neobvezno na razpolago. Ob tej priliki se tudi iskreno zahvaljujem vsem dosedanjim naročnikom, ki so bili naklonjeni mojemu pokojnemu očetu, ter jih v ljudsko prosim, da ostanejo tudi meni enako naklonjeni, za kar se vnaprej priporočam.

PRISTOU FILIP

Prvi in najstarejši specialni artistični atelje za črkošlikarstvo na steklo, kovine, les, zid, platno itd.

LJUBLJANA, Resljeva cesta št. 4

Specialist v izvrševanju steklenih napisnih firm. — Slikanje grbov po predpisih. — Izvršitev točna, okusna in precizna v najmodernejšem slogu.

USTANOV. L. 1903
TELEFON ŠTEV. 29-08

USTANOV. L. 1903
TELEFON ŠTEV. 29-08

DNEVNE VESTI

— **Napredovanje v naši vojski.** V čin polkovnika sta napredovala pehotni podpolkovnik za generalstabe posle Vladimir Kiler in sodni podpolkovnik Gustav Dolinšek v čin kapetana I. klase kapetan II. klase tehnične stroke mornarice Ljudevit Plašar, v čin kapetana II. klase poročnik Franjo Toš, Milan Bradac, Ivan Srakar, Mirko Sumšelj, Slavko Andre, Jozef Godec, Francišek Zidar, Rudolf Weiss, Josip Klobučar, zrakoplovni Franc Jerab, Ivan Stanič in Boris Kelo, geodetski Kazimir Beltram in Stanko Cvir, sanitetni dr. Stanko Jerab in apotekarski Emil Šturm, v čin poročnika podporočnik Franc Bezjak, Viktor Košutnik, Janko Dobnikar, Josip Malič, Stanislav Čeh, Franc Berginec, Bogomil Lončarič, Josip Božić, Veloslav Logar, Bruno Čeh, Ivan Brozina in Milan Šproš; napredovalo je tudi mnogo rezervnih častnikov, med njimi minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Drago Marušič v čin rezervnega poročnika.

— **Razsodišče za spore med novinarji in lastniki listov v Ljubljani.** Na temelju člena 94 zakona o tisku in 13 novinarske uredbe je imenoval pravosodni minister za predsednika razsodišča za spore med novinarji in lastniki listov sodnika okrožnega sodišča v Ljubljani g. Antona Avseca, za njegovega namestnika pa predstojnika okrožnega sodišča v Ljubljani g. Jakoba Jermana.

— **Prvi jugoslovanski mesarski kongres.** Zagrebški mesarji pripravljajo svečano proslavo stoletnice zagrebškega mesarskega čeha, združeno s prvim kongresom jugoslovanskih mesarjev, ki bo 29. junija v Zagrebu.

— **Konferenca šefov borz dela.** Včeraj se je pričela v Karlovcu konferenca šefov javnih borz dela pod predsedstvom višjega svetnika ministrstva dr. Marka Krmpotiča. Iz Ljubljane prisostvuje konferenci Josip Vovčica.

— **Za aerodrom v Splitu.** Te dni se je mudila v Kaštel Lukšiču komisija strokovnjakov z namenom najti za letališče primeren kraj. Letališče bo zgrajeno bodisi pri Kaštel Lukšiču ali pa v neposredni bližini Trograna, v tako zvanem Trogranskem Blatu. Prvo zemljišče je oddaljeno od Splita 14, drugo pa 26 km.

— **Razid društva.** Skupina Kropa Jugoslovanske strokovne zveze se je prostovoljno razšla.

— **Razpis ustanov trgovca Antona Kolence.** Kuratorji ustanov trgovca Antona Kolence v Celju razpisuje za dijake visokih in srednjih šol ustanove za leto 1934—1935. Plemenite prošnje je treba vložiti na naslov »Kuratorji ustanov trgovca Antona Kolence v roke predsednika dr. Ernesta Kalana, advokata v Celju« do 10. aprila. Visokošolski naj vlagajo prošnje na posebnem formularju, ki ga jim pošlje kuratorji proti povrnitvi stroškov za tekovino in poštino. Srednješolski pa vložijo navadne prošnje brez vsakega formularja.

— **Motnje v železnicah in črvenju, ščipanje v trebuhu,** zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefov« grenice.

— **Iz »Službenega lista«.** Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 28 z dne 6. t. m. objavlja izpovedi in dopolnitve odločbe o uvrstitvi in naziv banovinskih cest in jih označi s številkami, seznani držav, okuženih z rakom na krompirju, ukinitve prepovedi izvoza orehovega lesa, popravek o uredbi o krošnjarjenju, navodila za presjelo varnih znakov cikastega goveda in objave banske uprave o pobiranju občinskih davčnin.

— **Društva in šolske uprave,** ki pripravljajo poklonitveno potovanje na Oplenac, opozarjamo, da se je treba glede avtobusnega prevoza Mladencov — Oplenac, ako se naj potovanje v redu izvrši, obrniti le na Putnika v Ljubljani, za nebotičnikom.

— **Avtobusni izleti za veliko noč:** a) tridnevni na Plitvička jezera in Gornji Jadran 456 Din; b) dvadnevni na Korosko 415 Din; c) tridnevni v Benetke 795 Din za osebo. Prijave pri Putniku do 15. t. m.

— **Tečaj za občinske delavce.** Pri vojnem okrogu Karlovac se vrši od 1. do 10. aprila tečaj za občinske delavce središča v Ormožju in Metliki, ki spadata pod vojno okrožje Karlovac. Poseba ga 10 udeležencev iz občin: Ormožje mesto, Metlika mesto, Ormožje okolica, Metlika okolica, Dragatuš, Adlešiči, Vinica, Gradec, Stari trg, Semič. Tečaj vodi strokovni častnik pod nadzorstvom komandanta vojnega okruza. Predavanja se vrše vsak dan po 14 ur, na kar se vrši za posamezne stroke izpit po komandantu vojnega okruza. Ker bodo morale občine v dolednem času prevzeti vse vojaške posle, morajo delavce zelo marljivo slediti predavanjem kakor tudi praktičnemu izrajanju.

— **Obračunske norme za železobetonske konstrukcije,** ki jih je sestavilo Udruženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcijska Ljubljana, so z banovo odločbo dobile obvezno veljavo za ozemlje dravske banovine. Interesanti, ki so jim te norme neobhodno potrebne, so v podatku na razpolago pri tamništvu imenovane Udruženja v Ljubljani, Gledališka ulica 8. Cena jim je 5 Din za 1 izst. Naročajo se tudi lahko po pošti, v tem primeru naj se prilozijo poštna znamka za odgovor.

— **Obrtniško filmsko predavanje** v Novem mestu. V ponedeljek, torek in sredo ob 20. uri zvečer se bodo vršila v kinu dvorani v Novem mestu filmske predavanja o avtogenem varjenju, ki jih priredi Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI. Vabljeni so obrtniki in obrtni naročniki, da se udeležijo tega zanimivega in koristnega predavalnega tečaja. Vstopnine ni.

— **Nov grob.** V Gostinčih je umrla včeraj znana gostilničarka gospa Helena Dientl, v 77 letu starosti. Pogreb bo jutri ob 14.30 iz hiše žalosti v Gostinčih na pokopališču v Dolu pri Ljubljani. Bodi ji lahka zemlja, težko prizadelim svojcem naše iskreno sožalje!

— **Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti** izboljšuje naravno »Franz Josefov« grenčica delovanje žlezotca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Beogradu in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 15, v Skoplju 14, v Zagrebu 13, v Rogasji Slatini 12, v Ljubljani 6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,9, temperatura je znašala 1.

— **V eni uri trikrat poskusil samomor.** Mesarski pomočnik Leo Zalec v Zagrebu je včeraj v eni uri trikrat poskusil končati si življenje. Uslužen je bil pri mesarju Dragotinu Jazbecu, pa je izgubil službo. Včeraj jutraj se je napol in najprej se je hotel zaklati z mesarskim nožem, ki mu ga je prijatelj iztrgal iz rok. Potem je hotel skočiti skozi okno, pa ga je v zadnjem hipu prijel za noge sosed. Videč da ne gre drugače je hotel skočiti pod vlak, pa je v zadnjem hipu prihitel pogovni čuvaj in tako se mu je tudi tretji poskus samomora izjalovil.

— **Roparski umor.** V četrtki je bilaredi Dervente umorjena bogata vdova Petričeva. Točno ni ugotovljeno koliko dragocenosti je odnesel morilec. Dnevno je pa, da znaša njih vrednost najmanj pol milijona. Sum je padel na njenega ljubčka, brivca Bego Alijagića.

Iz Ljubljane

— **Povodom zaključka globoke žalosti** po blagopokojnem viteškem kralju Aleksandru I. Zedinitelju bo v nedeljo 7. t. m. ob 9. uri v kapeli starokatoliške cerkve na Gosposvetski cesti št. 9 slovenska maša zadušnica s pridvijo in mrtvaškim molitvami. V kapelo je vstop vsakemu dovoljen.

— **Ali bo banska uprava zazidala Valvasorjev trg?** Banska uprava mora rešiti misliti na gradnjo upravne postojaje. Po njeni zamisli bi bilo najprimernejše zidati na Valvasorjevem trgu, ker bi tako združili urade ter bi bilo novo poslople člen celote, odgovarjajoče posebnim potrebam banske uprave. Tehniški oddelček banske uprave je zavezo temeljito proučil in predložil osnutek za gradnjo mestnemu gradbenemu uradu, da bi vprašanje rešili sporazumno. Vlogo so poslali na gradbeni urad še pred dvema mesecema. Dosele še niso prejeli odgovora. Odločitev ni lahka, ker gre hkrati za razširjenje šubičeve ulice, ki je v zvezi s posebnimi sklini in interesu banske uprave je, da zavzame mestna občina svoje stališče čim prej ter da se sklene sporazum, da bi se tehnično delo (in gradnja sama) preveč ne zavleklo. Prav tako je pa v interesu mesta samega, da pride čim prej do odločitve tako važnega vprašanja, saj gre za veliko gradbeno delo in hkrati za pomembno regulacijo.

— **Ali Akademija pomladka Rdečega križa.** Vršila se bo na cvetno nedeljo to je dne 14. aprila v veliki dvorani hotela Uniona. Začetek točno ob 10.30 dopoldne. Program akademije je zelo pester. Izvajajo ga člani pomladke Rdečega križa skoraj vseh ljubljanskih šol. Nastopili bodo najmlajši pomladkarji iz ljubljani in srčkanimi prizorčki ter deklamacijami, pomladkarji meščanskih in srednjih šol s reznimi in umetniškimi točkami. Opozarjamo cenjeno občinstvo, zlasti starše, na to prireditev. Vstopnina nizka. Predprijaviti vstopnice je prevzela Glasbena Matice. Na zamudite ugodne prilike!

— **Ob zaključku globoke žalosti** po blagopokojnem viteškem kralju Aleksandru I. Zedinitelju priredita občinski odbor Narodne odbrane in radijska oddelka postaja v Ljubljani v ponedeljek dne 8. aprila ob 20. uri v dvorani Kazine spomin-

ski žalni koncert. Spored: 1. Državna himna. 2. Spominjski nagovor: Dr. Cepuder Josip, predsednik občinskega odbora Narodne odbrane. 3. Čajkovski: Slovanaka koronica; izvajajo pomnoženi radijski orkester, dirigira kapelnik Anton Neffat. 4. Mihič Josip: Olovka nikar; poje direktor državnega konzervatorija Julij Betetio s spremljevanjem orkestra. 5. Osterc Slavko: Godalni stavki iz suite; izvajajo pomnoženi radijski orkester, dirigira kapelnik Anton Neffat. 6. Leskovic: De profundis; poje operna primadona Zlata Gungjenc s spremljevanjem orkestra. 7. Borodin: Uvertura opere Knez Igor; izvajajo pomnoženi radijski orkester, dirigira kapelnik Anton Neffat. — Vstopnina: Sedež po 20, 15, 10 in 5 Din, stojniška po 5 in 3 Din. Predprodaja vstopnic v pisarni občinskega odbora Narodne odbrane, Selenburgova ulica 3, telefon 21-09 in 1 uro pred pričetkom koncerta v Unionu. Narodna odbrana poziva vso jugoslovansko javnost, da s svojo udeležbo počasti spomin našega Velikega Mučenika!

V kavarni ODEON

nastopa dunajski komik Slesinger
Nov program! Salve ameha!

— **Iz živileki trg preživlja** zdaj malo križ, ker smo dobili tako pozno zimo. Kljub temu smo se pa bali še hujšega, da se bo zelenjava občutno podražila in da je ne bo mnogo. Danes je bil zelenjadni trg precej dobro založen, a poznalo se je, da je sneg napravil precej zmed našim zelenjadarjem. Navala ni bilo, kakor prej, sneg je bil prevelik. Pač pa je bil prevelik pred velikim nočjo dolotiti drugi prostor za prodajo jajc in perutnine, če bo še večji dotok blaga. Danes so bila najcenejša jajca po 24 komadov za 10 Din. Zelenjava se je malo podražila, kar je le začasen pojav, vendar so gospodinjice lahko izbirale, ker je bilo dovolj motovila, berivke in spinace. Motovilec je bil po 1.50 Din merica. V splošnem ne moremo govoriti o porastu cen, ker je bilo toliko blaga, da so prodajalke morale popustiti pri cenah. Ker se bližajo prazniki, je zopet mnogo orehovitih jedre za potice; prodajo jih prav tako poceni kakor pred božičem, po 18 Din kg. Malo dražja so jabolka, izbrana po 7 Din kg. Uvožena zelenjava je še vedno po nespremenjenih cenah. Čim se bo pocenila domača zelenjava še bolj, bodo tudi se padle cene uvožene zelenjave. Sočvirje se še ne bo tako kmalu pocenilo, ker bo letos zelo pozna letina, saj se zima noče posloviti in sneg še vedno naleta.

— **V Ljubljani so umrli** od 29. marca do 4. aprila: Klemenčič Marija, 90 let, postrežnica, Japljeva ulica 2. Bozja Leopold, 60 let, krojač, Karlovaška cesta 3-1. Mullig Eliza pl. Palmberg roj. Michelsch, 83 let, Komenskega ulica 13 (italijanska zdravilnica). Lukač Stefan, 77 let, žel. delavec, Japljeva ulica 2. Selan Ladislav Janez, 6 tednov, sin čevljarkega pomočnika, Črna vas 57. Ferikula Franjo, 59 let, brivski mojster, Aljaževa cesta 10. — V ljubljanski bolnici so umrli: Kranjc Anton, 36 let, pisarniški zviščnik, Rakek 89. Nužič Viljemina, 25 let, učiteljica, Robbova ulica 26. Otrčin Ivan, 59 let, dr. cestar v pokoji, Aljaževa cesta 7.

Kavarna „CENTRAL“

vsak večer nove atrakcije

Vsako soboto in nedeljo odprto vso noč!

— **Iz Slovenske filatelistične društvo** se udeležijo razstave slik blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. v Jakopičevem paviljonu s okusno sestavljenimi skupinami znamk s kraljevim likom. Skupina predstavlja v strokovniški izbiri vse klišee, ki so se od leta 1921 pa do danes uporabljali pri upravljanju kraljevega lika. Razstava se odprla 6. t. m.

— **Iz Bežigrada** pevsko društvo priredi v soboto dne 6. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice svoj III. letni koncert, na katerem bo izvajal slovenske narodne in umetne pesmi naših znanih skladateljev. 26 poirtvovalnih in za lepo pesem vnetih pevcev, ki pod vodstvom svojega muzikalnega tenkočutnega pevovodje g. Janeza Godca tvorijo upoštevajoč vredno pevsko skupnost in v naših materijalnih in žrtvovanj gotovo zaslužijo, da njihov koncert obišče ne le severni del našega mesta, marveč tudi ostala Ljubljana. Koncert, ki obeta nuditi lep užitek, toplo priporočamo!

— **Iz Poklonitev rdečih križarjev** blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju na Oplenac. Našemu pozivu za udeležbo poklonitvenega potovanja blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju na Oplenac se je odzvalo že veliko število naših članov, predvsem iz vrst našega podeželskega članstva. Pogrešamo pa še nekatere prijave našega članstva iz Ljubljane, katerega s tem naprošamo, da nemudoma prijavi svojo udeležbo v naši pisarni, Opolva cesta št. 1, Delavska zbornica.

— **Iz Društva »Soča«** opozarja svoje članke in prijatelje, da bosta v salonu »Pri levu« v tej sezoni še dve zelo zanimivi in aktualni predavanja. V soboto dne 6. t. m. bo govoril g. dr. Branko Vrčon o »zgodovini londonskega pakta«. Z zgodovinskega stališča nam bo orisal boje, ki so se pred točno 20 leti, skoro brez naše vednosti, odigrali za zeleno mlzo, ko so drugi odločali o naši usodi. Drugo soboto za tem, to je dne 13. t. m. pa zaključimo sezono s predavanjem g. dr. Lava Čermelja, ki nam bo opisal kulturno življenje Slovencev in Hrvatov v Južniški krajini v povojni dobi. »Sočani« in vsi, ki Vas ta predavanja zanimajo, ne zamudite ugodne prilike in pridite. Začetek ob pol 9. uri. Vstop vsem prost.

— **Iz Manufakturno blago** vseh vrst nudi po zelo solidnih cenah manufakturna trgovina JOS. RAVNIKAR. Pogačarjev trg št. 3 (Kreslija).

— **Iz Golenci državnega konzervatorija** Bradac Zorka, Mantuan Marija, Demfar Zlatko, s. Julij Ljubomira in Adamič Bo-

To so res

skrajno nizke cene!

Prima sportni suknjiči po 98 Dir

VELIKA IZBIRA oblek, Tranchouthov, pumparic, modnih hlač i. t. d. — Res poceni kupite le

pri PRESKERJU v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

jan nastopijo v ponedeljek zvečer ob četrtna 7. uro v dvorani Filharmonične družbe na VI. javni produkciji, ki je prav za prav klavirski večer šole prof. Toneta Ravnika, izvajajo pa se dela dunajskih klasikov: Mozarta, Haydna in Beethovna. Ravnateljstvo vabi k tej produkciji starše gojencev in vse, ki se zanimajo za pretek glasbenega poteka v Ljubljani. — Vstop je dovoljen proti nakupu sporeda, ki se dobi za 2 Din v knjigarni Glasbene Matice.

— **Iz Najlepše lastnosti virtuoza** na čelu Slavka Popova so: široka, lepa kantilena, velik močan ton, ki očarljivo vpliva na poslušalca. Popov je umetnik izredno razvitega čuta. Tako hvalijo evropski kritiki čelista Slavka Popova, ki bo nastopil na samostojnem koncertu v Ljubljani v sredo dne 10. t. m. v Filharmonični dvorani. Cene od 30 Din navzdol, predprodaja v Matični knjigarni.

— **Iz Opozarjamo na današnji in jutrišnji predstavo veseligr»Kozarec vode«** »Vzroki in učinki«, ki se bo igrala zadnjič v sezoni v šentjakobskem gledališču. Ta slavna veseligr bi lahko nosila tudi naslov »Intrige vojvodinje Marlborough«, kajti glavna akterka na dvoru kraljice Ane Angleske je vojvodinja Marlborough, ki je bolj kraljica nego vladarica sama, tako pravi duhoviti pisatelj Scribe. Izredno humorna je ta veseligr, tako da se gledalci imenito zabavajo. Kdor še ni videl te lepe veseligr, ki jo je prvič uprizoril v slovenskni pred dvajsetimi leti pokojni naš Putjata, naj si jo ogleda. — Sodeluje skoro celotno osebje šentjakobskega gledališča.

— **Iz Predavanja SPD.** V petek dne 12. t. m. bo predaval pod okriljem SPD. znani piezalec iz Celja g. Andro Koplnšek o Prenehlju, katere je prehodil lansko leto. Planice opozarjamo na to zanimivo prireditev, ki bo pokazala mnogo krasnih diapozitivov iz teh sedaj nam še precej neznanih gorskih predelov.

— **Iz Društva izloženih aranžerjev** dravske banovine v Ljubljani bo imelo v nedeljo dne 14. aprila ob pol 9. uri dopoldne III. redni občni zbor v Irgovskem domu. V slučaju neisklepnosti se vrši eno uro pozneje t. j. točno ob pol 10. uri dopoldne ob vsakem številu navzočih članov in bo veljavno sklepal. Za člane prisotnost obvezna. Dnevni red običajen.

— **Iz Napad na Kalanovo pred sodiščem.** Lani 1. decembra je razburil prebivalstvo samotne ulice v Soteski drzen roparski napad na šlehtno upokojeno jetniško paznico Josipino Kalanovo. Policija je kmalu prišla 3 mladeniče in jih izročila sodišču. Včeraj dopoldne se je vršila proti vsem trem obtožencom razprava, ki je trajala do 20.30. Zaradi pomanjkanja dokazov so bili vsi trije obtoženci oproščeni.

iz Trbovelj

— **Trboveljska narodna društva** krajju mučeniku. Na smotnem sestanku v tukajšnjem Sokolskem domu so zastopniki trboveljskih narodnih društev soglasno sklenili, da se priredi ob zaključku narodne žalosti za blagopokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem v ponedeljek zvečer ob pol 8. uri v dvorani Sokolskega doma skupen komemoracijski večer, na katerega se vabi članstvo vseh narodnih organizacij in ostalo občinstvo. Spominjski govor bo imel g. inž. Stefe, sodelovali pa bodo »Zvon«, »Zarja«, »Trboveljski slavček«, sokolska godba in drugi. Želati je, da bi se ob šestmesečju strašne marsejske tragedije prebivalstvo trboveljske doline v prav tako velikem številu udeležilo žalne svečanosti, kakor je bilo to v onih strašnih dneh oktobra lanskega leta, ko je naš narod in državo pretresla strašna vest, da smo za vedno izgubili našega nepozabnega velikega kralja mučenika. S številno udeležbo bomo pokazali, da nismo pozabili obljube, ki smo jo na njegove zadnje besede dali, da bomo zvesto čuvali Jugoslavijo.

— **Planarna seja občinskega odbora.** V ponedeljek, dne 8. t. m. ob 15. uri bo v občinski posvetovalnici seja trboveljskega občinskega odbora. Na dnevnem redu je proračun za leto 1935-36.

— **Koncert »Zvona«.** Nedeljski koncert tukajšnjega pevskega društva »Zvon« se bo vršil v veliko večjem obsegu, kakor je bilo prvotno zamišljeno. Na koncertu bo nastopilo preko 70 pevcev, ki jih bo spremljalo 24 najboljših trboveljskih godbenikov, deloma iz vrst delavske, deloma pa sokolske godbe. Ta koncert bo vsakek ena doslej največjih in najmodernejših

glasbenih prireditev v naši dolini, zato vladala med prebivalstvom zanj največje zanimanje.

SOKOL

— **V Sokolskem domu** na Viču priredi jutri ob 20. marčijevski povelji zbor Danica z Viča koncert slovenskih narodnih pesmi in spevolgro »Kovačev študent«. Vabimo občinstvo in sokolsko članstvo, da v čim večjem številu poseti koncert in s tem pokaže priznanje marljivim pevcom. Preskrbite si vstopnice pri g. Viktorju Pavliču in v Sokolskem domu na Viču.

— **Sokol Brezovica** gostuje jutri ob 16. v dvorani Sokolskega doma s svojim mladinskim odsekom, ki uprizori pravljeno igrano »V kraljestvu palčkov«. Vabimo mladino in njene prijatelje k obilnemu posetu.

— **Sokol Vič** ponovno vabi svoje članstvo na žalno svečanost, ki bo ob zaključku narodne žalosti za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem v torek dne 9. t. m. ob 20. v Sokolskem domu. Žalnemu govoru br. starost bodo sledile svečanosti primerne deklamacije, recitacije, pesve in orkestralne točke. Članstvo in naraščaj naj se udeležijo svečanosti po možnosti v temnih oblekah s sokolskim znakom, ovitim v črn flor. Vse brate hišne posestnike pa vabimo, da v torek razobesijo na svojih poslopih žalne zastave ali državne trobovnice na pol droga. K žalni svečanosti vabimo tudi vse ostalo narodno občinstvo.

Obsojeni vlomilci

Novo mesto, 6. aprila. Razprava proti petčlanski vlomilski družbi, ki je strahovala vso Dolensko, o čemer smo podrobno poročali včeraj, se trajala ves dan. Sodba pa je bila razglasena ob 20.

Stančelj Jožef je bil obsojen na 15 let robije, na trajno izgubo častnih državljanških pravic, 5 let prisilne delavnice in 600 Din globe. Kostanjevec je bil obsojen na 2 leti strogega zapora in 200 Din globe. Smolnikar na 2 leti in 2 meseca robije, na izgubo častnih državljanških pravic in za 3 leta in na leto dni prisilne delavnice, Jamnik pa na 3 mesece in 14 dni zapora. Jamnik je kazen že prestal in je bil izpuščen. Vsi obsojenci morajo tudi plačati stroške za kazensko postopanje.

Razpravo je vodil predsednik g. Romih, votanta pa sta bila dr. Josip Kavčič in g. Beljan, dočim je obtožbo zastopal državni tožilec dr. Davorin Rus. Obtožence so zagovarjal dr. Vasič, dr. Režek, dr. Trošt in odvetnik Veble.

Radioprogram

Nedelja, 7. aprila.

7.30: Kmetijska posvetovalnica. 8.00: Poročila. 8.10: Versko predavanje. 8.30: Koncert komornega tria. 9.00: Prenos manifestacijskega zborovanja Narodne strokovne zveze iz Celja. 10.00: Prenos kvenne glasbe iz stolnice. 11.00: Radijski orkester. 12.00: Čas, radijski orkester (po željah). 15.00: Plošče po željah. 16.00: Premilove Sionske speve poje gđ. Korčnanova s spremljeval. radijskega orkestra, vmes plošče. 19.30: Čas. 20.00: Čas, jedilni list, program za ponedeljek. 20.10: Hatzejeve pesmi poje g. Gostič, vmes radijski orkester. 22.00: Čas, poročila. 22.20: Čajkovski: VII. simfonija na ploščah.

Ponedeljek, 8. aprila.

12.00: Oj Dobrobo! (nekaj vojaških in fantovskih pesmic na ploščah). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Memento mori! (orgelski koncert na ploščah). 18.00: Vijo-linski in klavirski koncert na ploščah. 18.40: Slovensčina. 19.10: Zdravniška ura. 19.30: Čas. 20.00: Komemoracija za blagopok. Vite. kraljem Aleksandrom I. Zedin. Priredi Narodna Odrbana in radijska oddajna postaja — prenos iz Kazine. 22.00: Čas, poročila. 22.20: Odločki iz Verdijevega Requiemu na ploščah.

Torek, 9. aprila.

11.00: Solska ura: Spominu Vite. kralja Aleksandra I. Z. Ob zaključku globoke žalosti. 12.00: Žalna godba na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Junaku v spominu (plošče). 18.00: Otrški, kotiček. 18.20: Arhitektinja svetovalka gospodinja v vrtnarstvu. 18.40: Nemščina. 19.10: Plošče. 19.20: Čas, jedilni list, program za sredo. 19.30: Čas. 20.00: Volilno in politično poročilo. 20.15: Koncert pevskega zbora »Tabor«. 21.00: Resno glasbo izvajajo radijski orkester. 22.00: Čas, poročila. 22.30: Angleske plošče.

DO VELIKE NOČI bomo odprodali ca.

2000 parov

DAMSKIH, MOŠKIH IN OTROŠKIH ČEVLEV PO

20—30% znižanih cenah

EDINSTVENA PRILIKA za nabavo lepih, trpežnih in tako cenjenih »JARA« čevljev.

VELIKA ZALOGA!

VELIKA IZBIRA!

PRODAJALNE „JARA“

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 20

MARIBOR, Gosposka ulica št. 18 pri firmi MARTINC — ZAGREB, Illica br. 60

Nova sterilizacijska afera

V Bruslju so aretirali Norberta Bartoška iz Maribora, ki je bil zapleten tudi v graško sterilizacijsko afero

Policija v Bordeauxu je odkrila novo sterilizacijsko afero, v katero je zapleten kot glavni krivec dozdnevni avstrijski zdravnik Norbert Bartošek. Policija je aretirala več ljudi, ki so agitirali za Bartošekove operacije. Bartošek sam je pa pobegnil, toda v Bruslju so ga aretirali. Preiskava je dognala, da afera v Evropi ni nova, temveč da je tesno povezana z afero, ki je bila pred tremi leti zaključena z znanim procesom v Avstriji.

Mnogi čitatelji se bodo gotovo spominjali, da je bil leta 1932 v Gradcu odkrit pokret skupine teoretičnih anarhistov in socialističnih radikalov, ki so predlagali kot zaščitno sredstvo proti prevelikemu razmnoževanju ljudi umetno povzročitev neplodnosti kirurgičnim potom. Zagovorniki sterilizacije so propagirali svojo idejo z govori in brošurami in kdor se je priključil, je bil res umetno steriliziran. V ospredju tega pokreta so stali trije Bartošekovi bratje, doma iz Maribora, toda avstrijski državljani. Dva sta bila zdravnika, tretji, Norbert, je pa še študiral medicino. Ko so avstrijske oblasti nastopile proti njim, sta pobegnili Norbert Bartošek in njegov starejši brat v Barcelono, najstarejši brat je pa prišel pred sodišče, kjer so bili vsi obtoženci oproščeni, na vzkloni obravnavi pa obsodeni, eni na nekaj mesecev, nekateri pa na dve leti ječe.

Bivši medicinec Norbert Bartošek je ostal v Španiji zvest ideji svojih bratov, prilastil si je naslov zdravnika in

začel je sterilizirati ljudi. Iz Španije je prispel nedavno v Francijo, kjer je v Bordeauxu znova pričel svojo prakso. K njemu so prihajali zlasti mnogi Španci, ki so jih bili pridobili njegovi pomočniki za njegov pokret. Pa tudi med domačimi radikalnimi naprednjaki se je začelo govoriti o Bartošekovi praksi kot o socialni pridobitvi in neobhodnosti. Baje je v Bordeauxu steriliziral 120 moških. Med njimi so tudi taki, pri katerih je razumljiv ta korak. Tako se je dal operirati neki španski delavec, ki je še mlad, pa ima že sedem otrok.

Bartošek sam je ostal pri tem v ozadju, v ožjem krogu so ga poznali samo podimonom dr. Norbert. Ko so ga v Bruslju aretirali, je pa tajil, da bi se bil izdajal za zdravnika ali da bi bil sam operiral moške. Dejal je, da je trgovski zastopnik tovarne mila in da propagira sterilizacijo kot neobhodno potrebno sredstvo socialne zaščite gospodarsko šibkejših ljudi. Sam ni nikoli operiral moških, pač je pa operacije prepuščal kirurgu, čigar imena noče izdati. Francoska policija ima pa v rokah izpovedbe mnogih prii iz Bordeauxa, ki dokazujejo, da je nastopal Bartošek kot zdravnik in da je moške sam steriliziral. Glavni apostol Bartošekovih idej je bil v Bordeauxu brivec Aristide Lapeyre, ki je imel najeto zanj stanovanje, kjer je bila ena soba opremljena kot fotografski atelje. Tu je našla policija razne aparate, ki pričajo, da jo poskušal Bartošek sterilizirati tudi ženske.

Poroka na povelje

Na pritisk Adolfa Hitlerja se je general Göring končno odločil za poroko z Emmo Sonnemannovo in tako je bilo končano ljubavno razmerje, ki se je vlekel zelo dolgo in ki je bilo znano vsemu Berlinu. Göring in Sonnemannova sta bila res nerazdružna, vedno sta se fotografirala skupaj, na vse plesne in recepcijske je Sonnemannova spremljala Göringa. Hitlerju je bilo končno dovolj govorice in naročil je Göringu, naj napravi temu konec. Hitlerjeva volja je pa v Nemčiji ukaz in tudi Göring se ji je brez ugovora uklonil.

Drugače je pa zelo energična in v tem pogledu odgovarja hitlerjevskim ortodoksnim načelom. Te dni je v spremstvu svojega bodočega moža nakupila mnogo blaga v elegantni trgovini v Berlinu. Ko je plačeval, je pa Göring zasluhl, da je v židovski trgovini. Če je tako, moram na nakup preklatici, je izjavil. Sonnemannova ni ugovarjala, pač je pa naslednjega dne telefonirala v trgovino in naročila, naj ji pošljejo kupljeno blago domov navzlic Göringovemu protestu.

Tragedija na parniku

Mirno družabno življenje na luksuznem parniku na progi Alžir-Marseille je pretresla krvava tragedija. Po sedemurni vožnji iz angleškega pristanišča so bili potniki zbrani v večernih oblekah in zabavali so se pri večerji. Kar se je začelo s krova več strelav. Ko so prestrašeni potniki prispeli na krov, so našli v mlaki krvi moža v smokingu, kraj njega pa elegantno oblečeno damo z revolverjem v roki. Dama se je dala brez odpora aretirati.

Na plesu v neki alžirski garniziji je bila leta 1933 soproga bruseljskega bankirja van Vermeeren, ki je bil baš na poti v Afriko, predstavljena majorju Marcelu Kervallu. Na prvi pogled sta se drug v drugega zaljubila. Lepa žena je takoj zapustila svojega moža in svoja dva otoka ter se preselila k svojemu ljubčku najprej v Bone, pozneje pa v Philippeville. Tam je pa prvič nastalo med njima nesoglasje. Major ni napredoval in krivdo je valil na svojo ljubico. Prijatelji so se ga začeli izogibati in misleč, da ga v družbi ne vidijo radi zaradi njegovega ljubavnega razmerja, je major sklenil odsluviti svojo ljubico. Ko je Berta Vermeerenova zvedela, da hoče njen ljubček odpotovati v Francijo, mu je bila neprestano za petami. Upala je, da ga bo pregovorila in pripravila do tega, da bi ostal pri nji. Predno se je major vkrcal na ladjo, sta se zaljubljenca poslovila v pristanišču. Major je upal, da je svoje ljubice rešen. Komaj je pa stopil iz kajute, je na poti v jedilnico srečal Berto, ki je pognila revolver in zaklicala: »To, kar počenjaš, ni dostojno častnika!« V naslednjem hipu je počilo šest strelav. Težko ranjenega majorja so prenesli v bolnico in med prenosom je neprestano ponavljal: »Ne storite ji nič žalega, sam sem vsega kriv!«

Emma Sonnemannova je bila prvič poročena z gledališkim igralcem, od katerega se je pa ločila. Stara je blizu 40 let in je pravi germanski tip žene po novih pojmi Hitlerjevega pokreta. Prav lahko bi predstavljala na odru Wagnerjevo Walkiro, toda njen igralski talent ni zadostoval za interpretacijo pomembnejših vlog. V Berlinu je nastopala v drami »Schlageter«, v kateri se proslavlja Hans Horst, ki je postal narodni junak zato, ker je pognal v Porurju z dinamitom v zrak vlak s francoskimi vojaki. Potem je igrala brez večjega uspeha vlogu Grete v »Faustu«.

Počasna smrt

Roman.

— Pa se napoti domov v Perzijo, — so mu svetovali, — saj tudi tam žive ljudje. Tudi tam so trgovine, pa boš lahko po mili volji trgoval.

Perzija je pa Ahmedu najmanj dišala. Zatrjeval je, da prede v Perziji trgovcem trda. Tam je tudi brez njega mnogo trgovcev, ki ne morejo živeti. Ne, v Perzijo Ahmed ne pojde, pa tudi v drugo mesto ga ne mika. Ostane tu. Napiše pritožbo na višje predstojništvo, pritožbo se. Doseči hoče, da ga bodo pustili pri miru, da mu ne bodo več brnili trgovati. Saj je poštenjak, on, Ahmed Mamedarov. Nikogar ni umoril, nikogar oropal. Predstojništvo ga mora osvoboditi. Ahmedu mora izdati listino, ki policiji ne bo dovoljevala aretirati ga. Pečati se hoče s pošteno trgovino.

Vse svoje misli je izgovarjal Ahmed na glas. Bilo mu je vseeno, ali ga kdo poslušal ali ne. Če ni imel komu odkriti svojega srca, ga je odkrival samemu sebi. Navadno ga je pa poslušala Mavruša Fatinova, h kateri je rad zahajal. Zahajal je k nji zato, ker ga v vsej

naselbini gobavec nihče ni tako pozorno poslušal in ker se ni nikomur tako smilil, kakor Mavruši. Nihče ni izkazoval Ahmedu tolike pozornosti, kakor ona.

Ahmed ji je često potožil, da hoče go ruske oblasti spraviti na boben uboga perzijskega trgovca. Ruski načelnik se ga noče usmiliti. Najsiromašnejši človek, najnesrečnejši človek, ki se nikomur ne smili, to je on, Ahmed Mamedarov.

Mavruša ga je pomilovala, božala ga je po glavi in ga tolažila.

— Nikar si ne beli glave, saj ni tako hudo! Vse bo minilo, vse bo zopet dobro! Znova začneš trgovati, pa pojde vse gladko.

— Oh, trgovati, oh trgovati! — je vzklikal Ahmed in gledal Mavrušo s tako plahimi očmi, kakor da je usoda njegove trgovine odvisna od nje.

— Ubogi Ahmed!

Izmed vseh žensk, kar jih je na svetu, ne skriva nobena v svojem značaju toliko mednarodnih vsečloveških in vsem rasam sorodnih potoz, kakor jih ima v svojem značaju ruska ženska, in nobena ženska, pa naj stoji še tako visoko ali še tako nizko na kulturni stopnji, ne zanika v toliki meri delitve na

Svarilo ženam

Nekatere žene so preveč zgovorne, posebno še, če pomislimo, da so možje ves dan sami, ko se pa zvečer vrnejo domov, bi radi imeli mir. Može doma niso zgovorni, navadno molče in čitajo, za nobene pogovore niso vneti. Če žena moža kaj vpraša, zamrma ali zagodrnja v odgovor, češ, da človek niti doma nima miru, da bi lahko prečital novine. Višek te nergavosti zakonskih mož je pa oporoka nekega angleškega industrijalca, ki je razdedilil ženo samo zato, ker mu nikoli ni dala miru, da bi doma čital novine. Vedno ga je motila s svojo zgovornostjo, vedela je to in ono, če pa že ni klepetala, se je sukala okrog njega, da je moral biti nervozen.

Zato je zapustil vse svoje premoženje 250.000 funtov šterlingov vojvodinji Kentški, ki je v Angliji izredno priljubljena, svoji ženi je pa zapustil samo en šiling. Angleški zakon pa ne dovoljuje članom vladarske rodbine sprejemati dedščin navadnih zemljanov in tako bo končno zgovorna žena vendarle podedovala po možu. Slišijo se celo glasovi, da je njen mož najbrž dobro poznal ta zakon in je hotel ženo samo zastrašiti. Vendar pa lahko služi ta primer bolj-šim polovicam v svarilo, naj ne motijo svojih mož, kadar čitajo doma novine.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9 1/4 uri zvečer jutri ob 3., 5., 7. in 9 1/4 uri zvečer premiera najrazkošnejšega filma

JOAN CRAWFORD kot

Prodana Venera

Kot partnerja: Clark Gable, Franchot Tone. 300 najlepših Vener poje in pleše v bleščem razkošju! 5 popevk te operete poje že danes ves svet!

Še en dan v Leipzigu

Tri zanimivosti mesta — Ogled vzorne delavske stanovanjske kolonije

Ljubljana, 6. aprila. Prijetno je biti gost gostoljubnega gostitelja. Čas ti mine, da sam ne veš kdaj. Vse prehitro pride slovo. Vodstvo leižškega veleposlaničja je znalo združiti koristno s prijetnim, da je bil teden inozemskim novinarjem mnogo prekretek. Po velikih gospodarskih manifestacijah, kjer smo z užitkom poslušali dr. Schachtov govor o Nemčiji v svetovnem gospodarstvu, smo se že dokaj pozno razšli. Postali smo zopet vselejinski strički, imeli smo že vnaprej pripravljene lepe sobe po privatnih hišah, kjer so nas sprejeli tako toplo in priščno, kakor znajo pač sprejemati domačini v Leipzigu tuje. Drugo jutro smo bili že na vse zgodaj povabljeni na ogled mesta.

Dva udobna avtobusa sta nas čakala pred impozantnim magistratnim poslopjem. Niso nas naložili, sami smo vstopili tam, kjer je nas pošteno zeblo v noge. Udobno, mehko se sedi v nemškem avtobusu, daleč se lahko pelješ z njim in prav nič te ne utruja vožnja, ker sediš, kakor doma v naslanjaču. Sedežev ob strani nemški avtobusi nimajo, vsi sedeži so obrnjeni v smeri vožnje. Najprej so nas odpeljali v znamenito palačo državnega sodišča, kjer so sodili požigalce nemškega parlamenta. Ko smo obstali pod ogromno kupolo, kar ni smo mogli verjeti, da smo v sodni palači. Šele ko smo stopili v zgodovinsko glavno dvorano, smo se zavedli, da stojimo tam, kjer naj bi ločila pravica pravice od krivice. Poleg glavne sodne dvorane, namenjene izključno važnim, velikim procesom, so nam pokazali še ogromno, 280.000 zvezkov obsegajočo knjižnico, kjer najdemo jurist vse, kar potrebuje za svoje delo. Knjižnica je tako praktično urejena, da se v nji ni težko orijentirati. Knjigo, ki jo iščeš, dobiš kaj hitro, saj gre vse avtomatično.

Iz palače državnega sodišča smo se odpeljali v znamenito cerkev sv. Tomaža, kjer je Luther proglasil reformacijo. Tu je nam zapel po vsej Nemčiji pa tudi izven njenih meja znani deški pevski zbor, potem so nas pa v kratkem seznanili z zgodovino te slavne cerkve, ki je pa tudi zgrajena na čisto poseben način. Prezbitery se namreč ne nadaljuje v smeri ladje, temveč je obrnjen tako močno na levo, da opaziš to abnormalnost takoj, čim prestopiš cerkveni prag. Nihče nam ni mogel povedati odkod in zakaj ta čudna izjema.

Kot tretjo znamenitost Leipziga so nam

pokazali spomenik bitke narodov, ta najmočnejši vidni izraz nemškega duha, samozvesti, ponosa in trdne vere v srečno zvezdo vodnico. To je eden najimpozantnejših spomenikov na svetu. Človek postane ob njem tako majhen, tako neznamenit, obenem pa tako velik in močan, da združene mu za nekaj trenutkov izgine izpred fizičnih in duhovnih oči malenkostno nehanje sveta. Na krilih duha zaplaval v višave in strmih nad človeškim genijem, ki zna z železno pestjo razbijati in rušiti, a z isto pestjo tudi ustvarjati dela trajne vrednosti.

Časa je bilo malo, požuriti smo se morali, ker so nam hoteli pokazati še vzorno delavsko stanovanjsko kolonijo v bližini Leipziga. To bi bilo nekaj za naše gospode, ki hodijo študirati urbanizem v inozemstvo. Tako kolonijo naj bi si ogledali, pa bi morda tudi našim brezposelnim in revežem ne bilo treba živovariti po umazanih, napol razpadlih barakah. Hitlerjevski pokret se je lotil v prvi vrsti odprave brezposelnosti in bede, ki se je tudi v Nemčiji vedno globlje zajedala v srednje in nižje sloje. Polagoma hočejo odpraviti vsa nezdrava kletna stanovanja, vsak delavec, pa naj bo njegovo delo še tako skromno, naj bo deležen solca in zraka, naj stanuje v človeka dostojnem stanovanju. To načelo vodi uprave večjih nemških mest, ki grade za delavske sloje posebne stanovanjske kolonije.

Leipzig ima že tri take kolonije in največjo, kjer bo stanovalo okrog 500 delavskih družin, so nam pokazali. Mesto da vsaki delavski družini 1000 m² zemlje in pripeva stroške h gradnji hišice v znesku 2500 mark. Hišice so tipizirane dvodružinske tako, da stane vsaka 5000 mark. Delavec prinese v kolonijo samo svoje roke, ki pa morajo biti poštene in marljive, drugače se mora čez leto dni z njimi vred vrniti, odkoder je bil prišel. Eno leto traja preizkušnja. Če se namreč izkaže, da niti on, niti njegova žena odnosno otroci niso sposobni za tako delo, da ne morejo v redu obdelovati zemljišča, kjer goje v prvi vrsti sočivje, se mora nesposobni umakniti s posestva. Zemlja ostane last mesta, hišica pa preide po 40 letih v delavčev last. Delavec plačuje mesečno na obrestih in amortizaciji 16 mark ali v našem denarju nekaj nad 100 Din, kar pač ni mnogo, če pomislimo, da mož dela v mestu, žena in otroci pa obdelujejo zemljišče, rede doma

Otroško perilo je najbolj občutljivo —

... ne morda zato, ker so plesnice občutljiva tkanina, temveč zato, ker morajo biti posebno čisto oprane, tako da ne zaostanejo v njih bolezenske kali. Šele pri kuhanju takega perila v raztopini Schichtovega Radiona, ko prehaja na milijone kisikovih mehurčkov s čistilno peno mila vred skozi perilo, se uničijo vse bolezenske kali ter je perilo temeljito oprano in razkuženo.

★ Kar je dobro za malo otroško perilo, velja seveda še v večji meri tudi za vse drugo perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači izdelek

SCHICHTOV
RADION
pere vse higienično čisto

R. J. 2-35

zaje in perutnino, da jim vsakdanjih potrešin ni treba kupovati.

Kolonija je pod strogim nadzorstvom že takoj, ko se začne graditi. Vse mora biti zgrajeno točno po načrtu, mestni inženjerji nadzorujejo gradnjo cest, kopanje kanalov, urejanje sadnih vrtičev in gradje za sočivje, gradnjo hišic, skratka vse, kar spada v okvir lepo urejene delavske stanovanjske kolonije. Hišice so zelo lične, stanovanja sicer nekoliko tesna, vendar pa udobna, praktična. Razkošja seveda ni v njih nobenega, vse je enostavno, oprema samo najnujnejša, vsak kotiček je dobro izrabljen. V pritličju prideš najprej v nekakšno predsobico, takoj za njo je kuhinja, potem pa soba. Tu stanujeta delavec in njegova žena, v podstrešju pa otroci. Po številu otrok se ravna število sobic v podstrešju. Seveda ne morejo računati z rodbinami, ki imajo po osem do deset otrok. Take se morajo pač stisniti, kakor vedo in znajo. V podstrešju je ena ali pa dve sobici, kanalizacije ni, fekalije se sprosti suše, da ni nikjer nobenega smrada. V vseh stanovanjih so zelo praktični štedilniki, kuhinjska in večina tudi oprema sob je enostavna. Skrb mesta je tudi, da dobe delavske družine sadike in da lahko začno rediti perutnino in kunce.

Tako torej skrb v Nemčiji ne samo za zaposlitev brezposelnih, temveč tudi za skromna sicer, toda zdrava in udobna delavska stanovanja, kar mora roditi dobre posledice že v dolednem času, saj so ne zdrava, zatohla stanovanja po kletih in podstrešjih poleg brezposelnosti eno najtežjih bremen naše družbe. Mnogo so že storili Nemci v tem pogledu, ogromno delo jih pa seveda še čaka. — J. Z.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
v Šiški. — Telefon 33-87.

Paul Hörbiger kot bogati samec, ki mora popravljati to, kar sta pokvarila Jenny Jugo in Theo Längen v veseli glasbeni komediji

Drevi jaz in ti

Prvič v Ljubljani!

V dopolnilno nov Paramountov zvočni tednik.

Predstave: v soboto ob 7. in 9., v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 7. in 9 1/4 uri zvečer

V torek: FRIDI, DA ME VIDIS — NISEM ANGEL

— Dosegel je, doktore. Mar je treba za to mnogo časa? — se je zasmelja lada Mavruša.

Turkejev ju je pogledal in priklimal v znak, da je njuna prošnja uslišana.

— Dobro, zdaj se boš začel vsaj pošteno ležiti in ne boš več uhajal v mesto, Ahmed. Samo ne vem, kako boš mogel premagati izkušnjo.

— Čemu bi zdaj uhajal v mesto? — je odgovoril Ahmed. — Ahmed ima zdaj ženo, Ahmed je zdaj oženjen.

— No, dobro, pa stanujta skupaj!

Ahmed je prosil Turkejeva, naj ji ma napiše listino, ki bi bila z njo potrjena njuna zakonska zveza.

— Listino? — se je začudil Turkejev. — Saj vendar nisem mohamedanski niti pravoslavni svečenik. Kakšno listino naj vama napišem? Živita skupaj, lečita se, morda ozdravita, potem se pa napotita v mesto in tam vaju uradno poroče in tudi listino dobita. Samo pobegniti ne boš več smel, — je pripomnil dobrodušno.

Ahmed je priklimal z glavo.

Čez štiri dni je pa znova razgrnil svojo preprogico in dolgo je molil. Naslednjega dne je pa izginil.

Turkejev je poklical Mavrušo k sebi in ji dejal:

— To pa ni lepo! Kaj pa je to? Zadevo je treba pojasniti. Ali je pobegnil od tebe, ali pa ga je zapeljala zopet trgovina?

— Vrne se, — je odgovorila Mavruša mirno. — Trgovina mu ne gre iz glave, teden ali dva bo trgoval, potem bo pa zopet tu.

In res se je Ahmed čez tri tedne vrnil. Menda je bil zaslužil lepe denarce, kajti Mavruški je prinesel mnogo daril. Čez mesec dni je znova izginil in se zopet vrnil — sam, prostovoljno. Njegovo trgovanje je postalo sistem in doktor Turkejev si ni vedel z njim pomagati. Koncem koncev je pa zamahnil z roko nad njim.

Po »ženitvi« je Ahmedova tesnoba povsem izginila, Ahmed ni več tarna, da ga »ruski načelniki« ne puste pri miru, da ga preganja bridka usoda. Bil je srečen in svoje sreče ni znal prikrivati, kakor ni znal prikrivati svojega gorja. Nasprotno je bila pa Mavruša previdna in delala se je, kakor da v njenem življenju ni bilo nobene izmenjave.

Njuna sreča pa ni trajala dolgo. Več kot se je pripetilo v naselbini gobavec nekaj tako presenetljivega, da so vsi ostrmeli; dogodek je zapletel pri vseh gobavcih najtežji spomin.

Za Pomlad čevlje Bata

99

99

129

99

45

129

149

VELIKOSTI 9-11½

MALI OGLASI

V vseh malih oglasi velja beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v znakah. — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAM

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

BELA KUHINJA

z veliko kredenco, mehka spalnica, otroška postelja, predsoba stena in stelaže ugodno na prodaj zaradi selitve. — Staniceva ulica 12. 1265

RABLJENE OTROŠKE VOZIČKE

damska in moška kolesa, šivalni stroji, in še nešteto drugih predmetov ugodno prodaja

»PROMET«

(nasproti križevniške cerkve)
Tja pošljite tudi predmete, katere želite dobro prodati. 1266

Sivalni stroji od Din 1600 naprej. Otroški vozički od Din 200 naprej.

Dvokolesa od Din 950.— naprej. »Sacha« motorji od Din 5000.—

Ceniki tranko: naprej — pri Ceniki tranko: »TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

PRVOVRSTNO ZAGREBSKO

TOMISLAV PIVO 18%

toči restavracija HOTELA ŠTRUKELJ

Naznanjamo pretužno vest, da je naša nad vse ljubljena mama, oziroma stara mama, gospa

Helena Dientl

gostilničarka

dne 5. aprila t. l. po kratkem, mukepolnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, v 77. letu starosti, mirno umrla.

Pogreb predrage nam mame bo v nedeljo, dne 7. aprila ob ½ 3. uri popoldne iz hiše žalosti v Gostinca na pokopališče v Dolu pri Ljubljani.

ROBERT, ALOJZ, URŠKA, sinova in hči;
ANA, FANI, IVAN, snahi in zet; LINČI,
ROBI, LENIKA, vnukinja in vnuk.

HLADILNO OMARO
za mlekarstvo ali vinotok prodam. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 1262

SPERANO SPALNICO
s posteljo in ogledalom prodam za 2200 Din. — I. Bitenc, mizar, Gosposka ulica št. 10. 1287

SEJEM ŽELEZA!
Poceni prodam novo gradbeno železo, rabljene tračnice, remenice, konzole; dobro plačam rabljene cevi, transmissije, cink, baker, aluminij. — Miroslav Kras, Zagreb, Sajmišna 48 a, telefon 66-49. 1198

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

3 ENOSOBNA STANOVANJA
z vodovodom in elektriko takoj oddam. (Din 230—280). — Poizve se: Dolenjska cesta 12. 1284

DVE OPREMLJENI SOBICI
solinčni v mansardi, oddam v vili blizu banke palače samostemu gospodu ali gospodični. Vselitev je mogoča takoj. — Ponudbe pod »Lep razgled« na upravo »Slov. Narod«. 1295

OPREMLJENO SOBO
solinčno, svetlo in zračno, s posebnim vhodom v visokem pritličju ali v I. nadstropju v bližini Tivolija — z dobro domačo hrano in oskrbo išče s 15. majem boljši gospod. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Točen plačnik«. 1296

STANOVANJE
sobe, kuhinje in pritlikin takoj oddam. — Moste, Ciglarjeva ulica št. 39. 1294

KUPIM

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

»LJUBLJANSKI ZVON«
nevezan, kompletni letnik 1934 kupim. — Tomo Jerala, Zagreb, Erdedijeva ulica 7. 1270

SLUŽBE

SIVILJO
za na dom sprejem takoj. — Ponudbe pod »Dobra moč« na upravo »Slov. Narod«. 33/L

NAJBOLJŠE ZAPOSLENJE
za žensko je biti samostojna gospodinja. Izbiro več sto žensko-možičevnih ponudb za Din 8 (znamke) razpošilja »Daruvračan«, Daruvar. 1285

HIŠNIKA
samca iščem za poldnevno delo v vili in na vrtu blizu Bleiwebove ceste. Prednost imajo oni, ki poznajo vrtna dela. Ker so reflektanti lahko drugod v dnevni službi, sem pripravljen dati za hišne posele pri meni stanovanje in hrano. — Ponudbe za čimprejšnjo zaposlitev naj se pošljejo na: Upravništvo »Slov. Narod« pod »Postranski zaslužek 1295«.

ŠOFERJA-SAMCA,
ki bi opravljal tudi vrtna in hišniška dela, sprejem takoj. — Ponudbe pod »Priden in vesten 1295« na upravo »Slovenskega Naroda«. 1286

RAZNO

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

CENJENE DAME!
Vijudno sporočam, da sem odprl poseben oddelček za ženske, ter bom izvrševal trajno, vedno in železno ondulacijo. — Se priporoča Alojz Štojs, Sevnica. 1279

POHIŠTVO
smo ponovno znižali. Moderne spalnice od Din 2000, kuhinjske opreme Din 750. Vse drugo pohištvo dobite na obroke in hranilne knjižice. — Mizarstvo »SAVA«. 1279

PLESKARSKA DELA
izvršujem po konkurenčnih cenah in solidno. Vzamem v račun za pleskarstvo pohištva tudi hranilne knjižice. — Mekinda, Miklošičeva 12. 1284

KAVERNA STRITAR
vsak večer koncert; odprto do 4. ure zjutraj! 40/L

MESARJI POZOR!
Mesarske jopice, bele in pisane vseh velikosti po najnižji ceni dobite pri — Avšič, trgovina, Poljanaka cesta 35. 1244

MODERNE SPALNICE
iz orehove korenine, pleskane v najnovejši orehovi imitaciji in kuhinjske opreme dobite najceneje pri — Andlovic, Komenškega ulica št. 34. 33/L

Letošnje

BOK PIVO

DELNIŠKE DRUŽBE PIVOVARNE UNION

je od 30. III. v prometu.

JE OKUSNO, HRANIVO IN ZDRAVO!

Posebno se priporoča materam kot okrepečevalna pijača!

KAVERNA VIADUKT
v soboto in nedeljo odprto do 4. ure zjutraj. 1288

Tvrška
A. & E. SKABERNE
Ljubljana — javlja, da jemlje do preklica v račun zopet

HRANILNE KNJIŽICE
prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice itd. 24/L

KROJASKI MODNI ATELJE

J. JELOVŠEK,
Ljubljana, Kongresni trg 8/1

se priporoča za izdelavo oblek, površnikov, vseh v to stroko spadajočih del po najnovejših krojih, v solidni izdelavi in po zmernih cenah. — V zalogi prvovrstno angleško blago v modernih vzorcih

Splošno je znano, da se vsi dobro ohranjeni predmeti kupijo in vnovčijo najbolje potom

A B C

LJUBLJANA,
Medvedova cesta št. 8
Telefon 24-44
(poleg gorenjskega kolodvora)

ZA MAL' D'NARJA

DOST' MUZKE!

Plošče, gramofone, izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo. — ELEKTROTON d. z o. z., pasaja nebotičnika.

Priporoča se

gostilna MRAK

kjer se točijo pristna štajerska in dolenska vina. Topla in mrzla jedila vedno na razpolago. — Klubovi prostori na razpolago! 1289

NOVOSTI ZA ZAVESE

dobite v veliki izbiri v specialni trgovini

RUDOLF SEVER,

Ljubljana, Marjin trg št. 2, kjer vam jih tudi strokovnjaksko izvrši. 26/L

VELIKONOCNA DARILA

od finih do najprostejših — v usnjenih izdelkih, svilenem in bengarjevem damskem in moškem perilu, rokavicah, nogavicah, kravatah — ima v zalogi po zelo nizkih cenah tvrška

F. M. SCHMITT,

LJUBLJANA,
Pred škofijo 2 Lingerjeva 4

Pridite! Pridite!

Ogled blaga in cen je brezobvezen! 1255

»MUZIKA«

prodeja prvovrstne inozemske klavirje in pianine, tudi preigrane ter popravlja in uglašuje strokovnjaško najceneje — Knaflejeva ulica št. 4. 7/L

50 PAR ENTLANJE,

ažuriranje, pisiranje, vezenje zaves, monogramov, izdelovalnica perila. — »JULJANA«, Ljubljana, Gosposvetska cesta (v bližini Slamiča). 21/L

LOVCI!

plemenska jajca fazanov odda Uprava lovišč pl. Pongratza, graščina Dornava, p. Moškanjci.

POSEST

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

PARCELO 612 m²
tik tramvajske proge naprodaj za 16.500 Din. — Poizve se: Gostilna Kavčič pri remizi. 1283

HISICO V ZGOR. HUDINJI
št. 87 pri Celju oddam v najem. Ima 2 sobi, pritlikline in velik vrt. — Ignacij Blatnik, Svečina, Zgornja Kungota. 1272

KUPIM HISO

eno- ali dvostanovanjsko. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Ljubljana ali okolica 1287«.